

VIINIKANLAHDEN ALUE

YLEISSUUNNITELMAN
ARKKITEHTUURIN TARKASTELUT
ASEMAKAAVAEHDOTUS 8755

23.10.2023

TAMPERE

Sisällysluettelo

1. Arkkitehtuurin tarkastelut	3	2.2 Katukortteli	39
2.1 Väestönsuojat ja pyörävarastot	5	Toimintakaaviot	
2.2 Kattotyypit- ja kattopihat	6	Aksonometrianäkymä	
2.3 Asumisen maantasoterassit	7	Pohjapiirroksat	
2.4 Parvekkeet	9	Leikkauset	
2.5 Porttikongit ja sisäänkäynnit	10	Pinta-alalaskelmat	
2.6 Korttelipuistot ja korttelitalot	11	Valoisuustarkastelu	
2.7 Pysäköinti	12	Julkisivuote	
2.8 Päivittäistavarakauppa pysäköintilaitoksessa	16	2.3 Keskuskortteli	47
2.9 Puurakentaminen	17	Toimintakaaviot	
2.10 Koulu, päiväkotit ja liikuntahalli	18	Aksonometrianäkymä	
2.11 Tuuliviihtyvyys	19	Pohjapiirroksat	
2.12 Energiaratkaisut	21	Leikkauset	
2.13 Valo- ja varjoisuustarkastelu	22	Pinta-alalaskelmat	
2.14 Melun hallinta asuntosuunnittelussa	23	Valoisuustarkastelu	
2.15 Hotelli	26	3. Vaihtoehtoiset tarkastelut	57
2. Korttelityypit	27	3.1 Korkea rakentaminen	59
Rannan porraskatot - päätyaiheiden kaupunkikuvallinen periaate		3.2 Valvomorakennus	60
Materiaalit ja väriyty		3.3 Koulu, päiväkotit ja liikuntahalli	61
2.1 Rantakortteli	31	3.4 Soutu- ja melontakeskus	62
Toimintakaaviot		3.5 Puurakentaminen	63
Aksonometrianäkymä		3.6 Aurinkokeräimet	64
Pohjapiirroksat		3.7 Rannan pienrakennukset	65
Leikkauset			
Pinta-alalaskelmat			
Valoisuustarkastelu			
Julkisivuote			

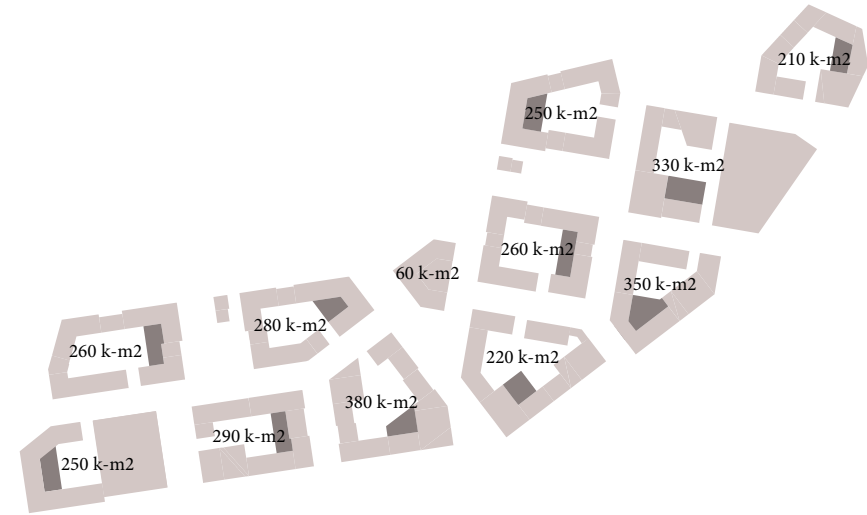
1. Arkkitehtuurin tarkastelut

Arkkitehtuurin tarkastelut liittyvät Viinikanlahden yleissuunnitelmaan, joka on Tampereen kaupungin asemakaavan nro 8755 viitesuunnitelma. Kaupunki-, maisema- ja infrasuunnittelutasoon painottuva Viinikanlahden yleissuunnitelma on julkaistu omana raporttinaan.

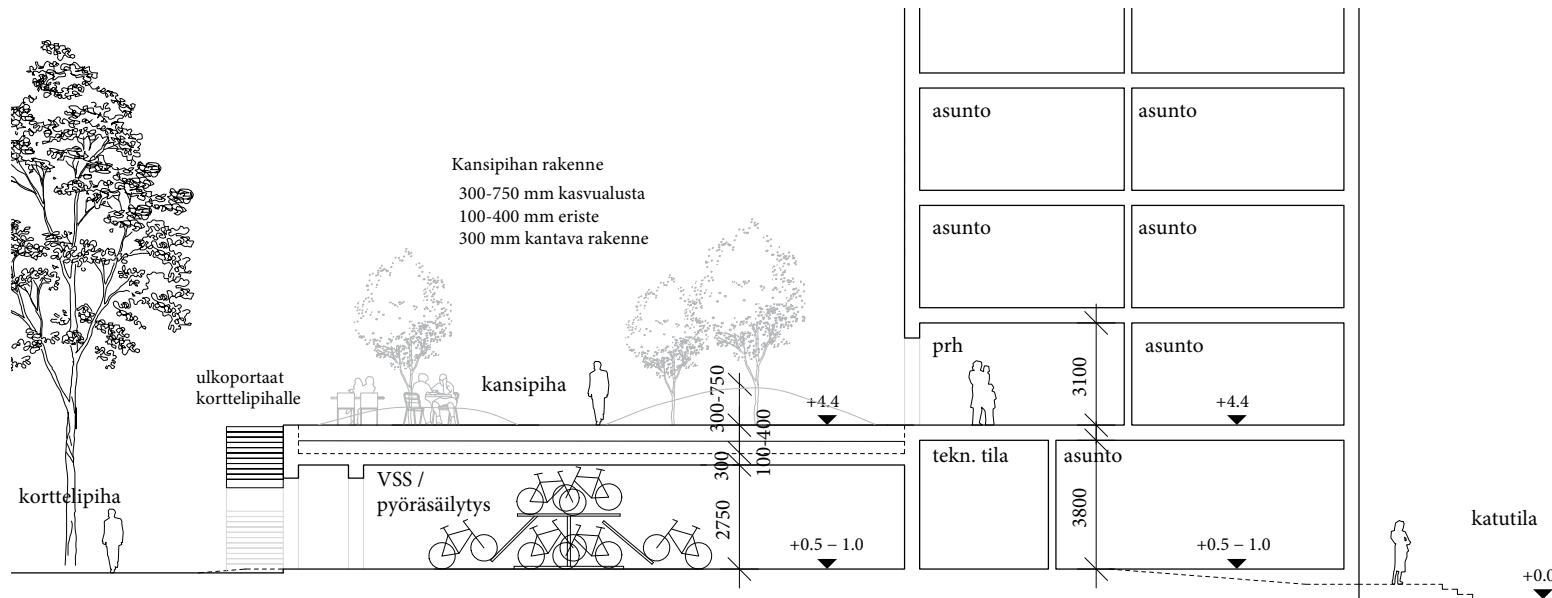
Arkkitehtuurin tarkastelut on tehty yleissuunnitelman pohjaksi ja suunnittelun avuksi vuosina 2020-2023. Ne käsittävät kaupunkiarkkitehtuurin vaihtoehtotarkasteluja sekä yleissuunnitelmaa tarkemmassa mittakaavassa tehtyjä kaupunkikuvan ja -arkkitehtuurin luonnoksia. Näillä on tutkittu ja varmistettu erityisesti kortteli- ja rakennussuunnitelmien toteutuskelpoisuutta ja toimivuutta. Osa aineistosta on työnaikaista, eikä kaikissa pienissä yksityiskohdissa vastaa lopullista yleissuunnitelmaa.

2.1 Väestönsuojat ja pyörävarastot

Kortteleiden pyörävarastot toimivat väestönsuojatiloina ja ne sijoitetaan sisäpihoille pihakansien alle. Pyörävarastot mitoitetaan kaksikerroksisten pyörätelineiden mukaan ja niihin on esteetön kulku sisäpihalta ja rakennuksien maantasokerroksista. Pihat jatkuvat kansien päällä, ja niiden istutuksille varataan riittävästi kasvualustaa istutuksille.

VSS ja pyörävarastojen sijainnit ja laajuudet suunnitelmassa

Kaksikerroksisen pyörätelineen tilantarve:
- huonetilan vapaa korkeus min. 2750 mm*

*mitat otettu Elpac ja Cyklos valmistajien tuotteista

VSS periaateleikkaus

2.2 Kattotyypit ja kattopihat

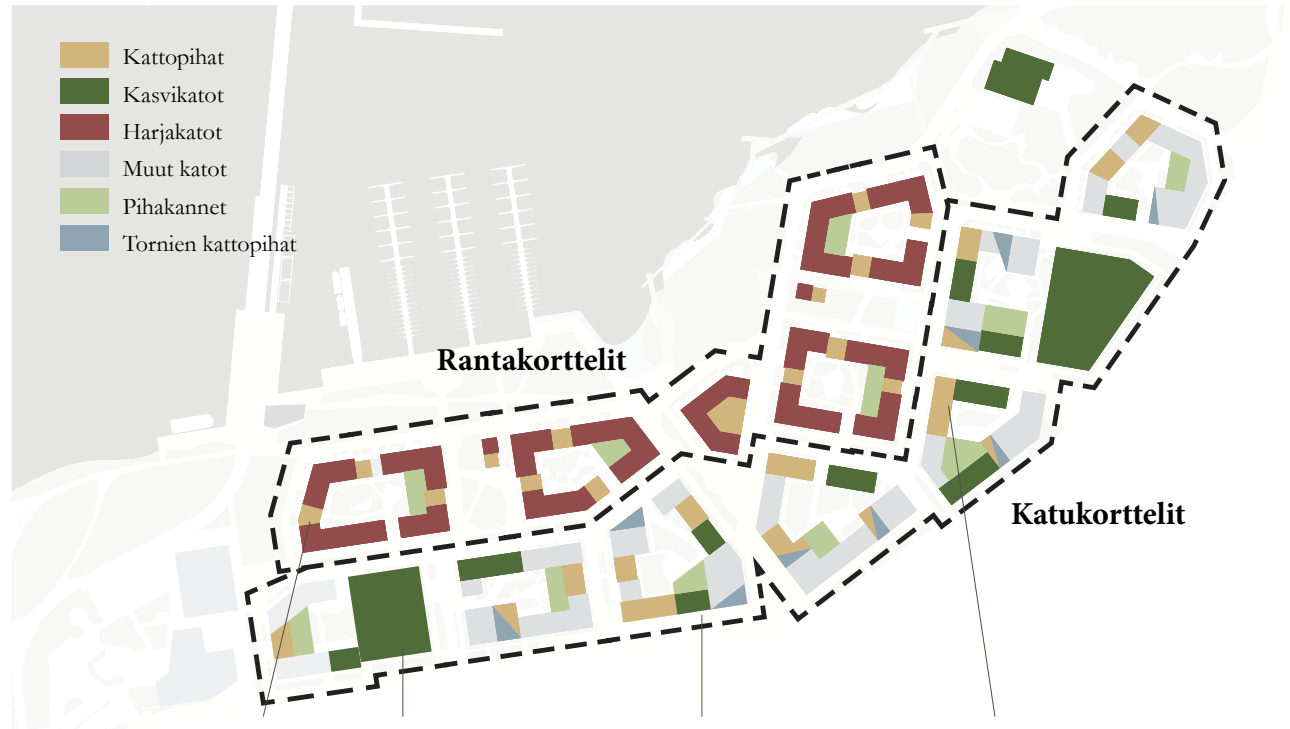
Viinikanlahden kortteleiden kattomaailmaan vaikuttavat maisemasuunnittelun viherkertoimet, tuuliolosuhteet, energiaratkaisut, näkymät, rakennuksien kerroskorkeuksien vaihtelut, melunhallinta sekä valaistusolosuhteet.

Rantakorttelit

Rannan puoleiset korttelit saavat tunnusomaisen kaupunkikuvallisen luonteensa harjakatoistaan. Harjojen väliin sijoitetaan yhteisiä kattopihoja, joiden näkymät ohjataan järven suuntaan.

Katukorttelit

Rannasta katsottuna taaemman korttelirivistön katon ovat sen sijaan tasakattoisia. Kattojen korkeudet vaihtelevat kortteleiden sisällä katoille sijoitettavien toimintojen mukaan. Kaikkiin kortteleihin sijoitetaan katoille sekä käytettäviä kattopihoja että kasvikattoa, joille tapauskohtaisesti voidaan tuoda myös oleskelupaikkoja. Kattopihat suojataan melulta 1,2-2,3 metrin korkuisin melukaitein. Torneilla on kaksi kattopihaa. Alemmat kattopihat ovat tornin jalustaosan päällä, ja ne varataan yhteistilojen ulkoalueille (kuten saunojen terasseiksi). Ylemmät kattopihat ovat ylimpiin kerroksiin sijoitettavia näköalaterasseja, joista osa varataan asukaskäyttöön ja osa julkiseksi tiloiksi esimerkiksi ravintolan yhteyteen.

Rantakortteleiden kattopihat rytmittävät harjakattoisia rakennusmassoja ja suuntautuvat järvelle päin.

P-laitosten suuria kattopintoja hyödynnetään kasvikattoina, joille voidaan sijoittaa myös aurinkopaneeleita ja pelikenttiä.

Katukortteleiden kattopihat sijoittuvat tornien jalustaosien päälle sekä valoisuuden ja näkymien kannalta otollisiin kohtiin kortteleissa. Käynti kattopihoille tapahtuu viereisen, kerrosta korkeamman rakennusosan kautta.

Kattopihat suuntautuvat pois meluisalta Hatanpään valtatiepuolelta. Sijoitteluun vaikuttavat lisäksi valo-olosuhteet ja näkymät korttelipuiston ja järven suuntaan.

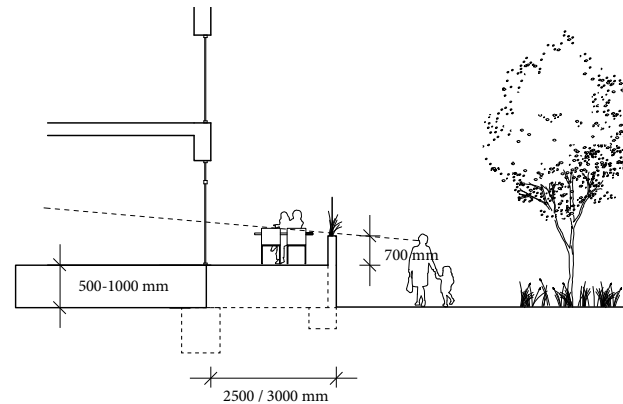
2.3 Asumisen maantasoterassit

Osassa asuinkortteleita kadun puolta reunustaa asumisen maantasoterassien vyöhyke. Terassit sijoittuvat rauhallisten katuosuuksien varsille. Ne katkaisevat näköyhteyksiä kadun ja maantasokerroksen asuntojen välillä. Terassit ja maantasokerroksen asunnot nostetaan keskimäärin 800 mm katutasen korkoa ylemmäs, mikä lisää maantasokerroksen ja terassien yksityisyyttä suhteessa katuun. Katujen korkomaailmaan sovitettuna maantasokerroksen ja kadun välinen tasoero voi kuitenkin vaihdella 500 - 1000 mm välillä. Maantasoterassi lasketaan osittain katutasen korkoon, jolloin sille on mahdollista rakentaa käynti kadun puolelta. Aasukaspihoja kiertävät muurit, aidat tai muut kevyet rakenteet rytmittyvät terassien vaihtelevien korkojen mukaan.

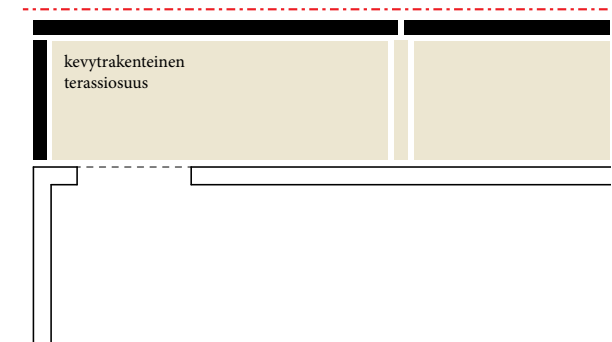
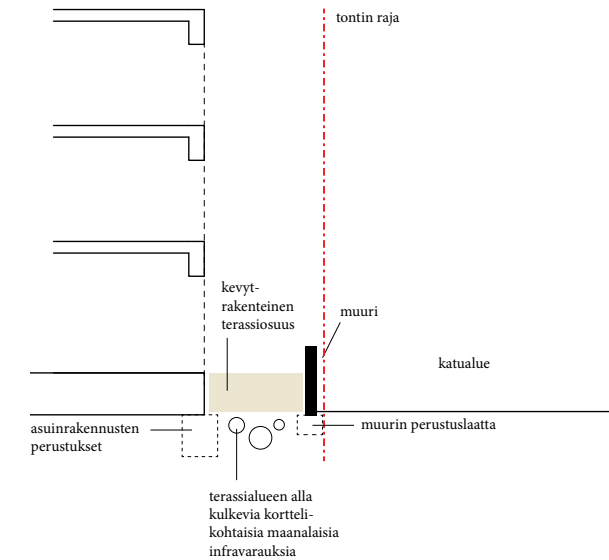
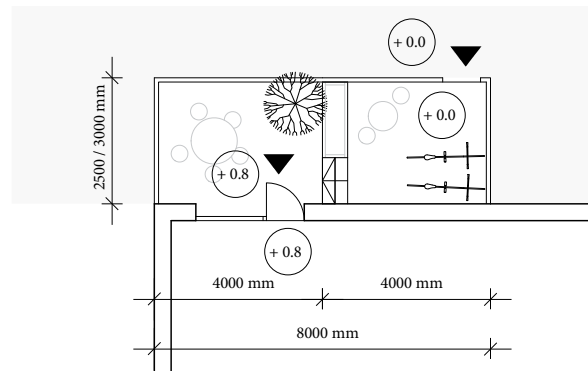
Asumisen maantasoterassit ovat leveydeltään 2500 mm kortteleiden välisillä katualueilla ja 3000 mm rajoittuessaan puistoalueisiin. Puistoalueiden edustalla terasseja kiertää lisäksi istutusvyöhyke, joka erottaa asumista ohi kulkevilta rantapuistoreiteistä. Terassivyöhykkeiden alla on tilavaraus asuinkortteleiden korttelikohtaisille teknisen huollon johtokäytävälle ja muille maanalaisille teknisille rakenteille.

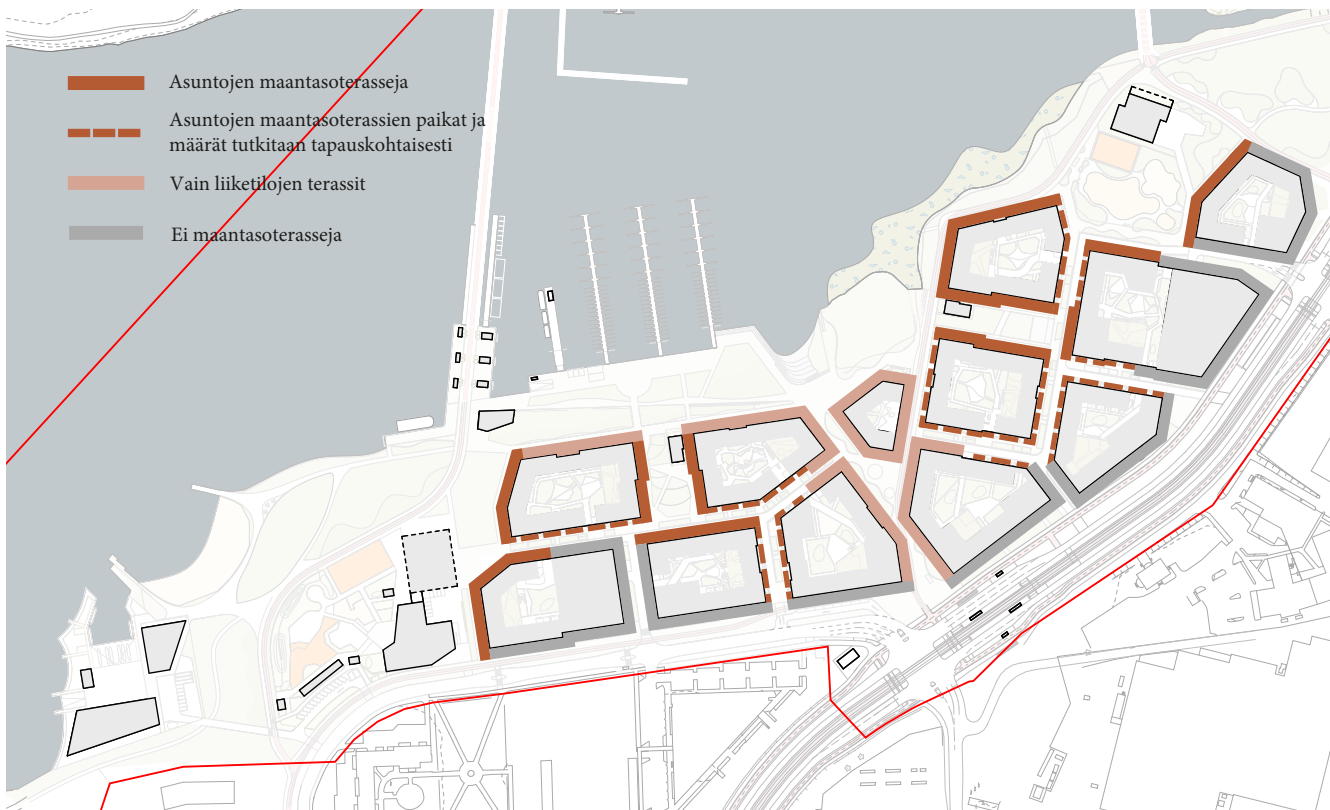
Maantasoterassien rakenteellinen periaate

Asuinkortteleita reunustavat maantasoterassit tehdään kevytrakenteisiksi niin, että terassit on tarvittaessa mahdollista avata infran vaatimien kivi- ja puurakenteiden mahdollistamiseksi. Terassialuetta rajaa arkkitehtoniselta käsittelyltään julkisivujen kanssa yhtenäiset muurit. Muurien ja niiden perustusten on sijoitettava kauttaaltaan tontin rajojen sisäpuolelle. Perustustavasta riippuen muuria voidaan ottaa tarvittavan verran irralleen tontin rajasta, ja edustatila voidaan hyödyntää istutuksille.

Maantasossa asuntojen terassivyöhyke ja maan alla korttelikohtaisen teknisen huollon vyöhyke

2.4 Parvekkeet

Umpikortteleihin rakennetaan kolmenlaisia parvekkeita: julkisivusta sisäänvedettyjä, ulokeparvekkeita sekä ranskalaisia parvekkeita. Umpikorttelien parvekkeissa pyritään välttämään rakennuksen arkkitehtuurista irrallisia lasiparvekkeita ja sijoittamaan parvekkeet niin, etteivät ne muodosta julkisivuihin suuria, yhtenäisiä pintoja. Tornitalojen parvekkeet sen sijaan toteutetaan jalustaosista erotetun yhtenäisinä, julkisivuun integroituina lasitetuina parvekevyöhykkeinä.

Sisäänvedetyt parvekkeet

Parvekkeet voivat olla joko kokonaan sisäänvedettyjä tai kaavion mukaisesti puoliksi sisäänvedettyjä ja puoliksi lasitettuja niin, että julkisivusta ulos työntyvä osa on pinnakaitein rajattava ja lasittamaton.

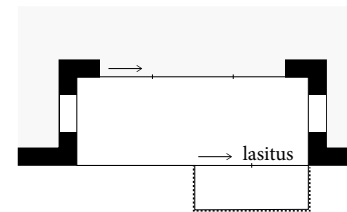
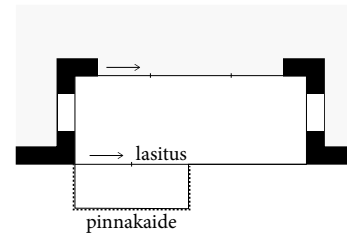
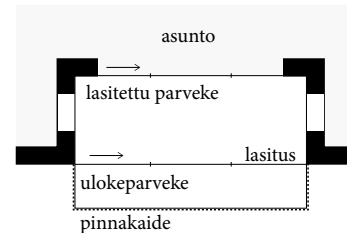
Ulokeparvekkeet

Ulokeparvekkeet rakennetaan enintään yhtä syväksi kuin maantasoterassit. Ulokeparvekkeita ei rakenneta yhtenäisinä lasitettuina torneina koko julkisivun matkalta, vaan niiden paikkoja rytmitetään. Umpikorttelit ja tornit erottuvat toisistaan erityisesti julkisivukäsittelyltään, minkä takia jalustaosien julkisivuja ei tule liikaa peittää lasitetuin ulokeparvekevyöhykkein. Parvekkeiden alaosissa suositetaan metallikaiteita kauttaaltaan lasisen kokonaisuutensa välttämiseksi.

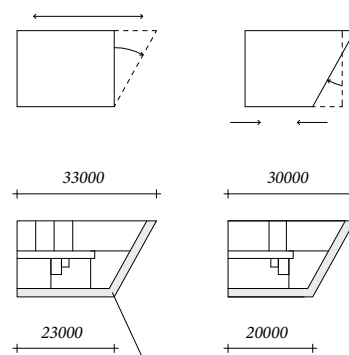
Ranskalaiset parvekkeet

Osa katujen puoleisista parvekkeista tehdään ranskalaisiksi parvekkeiksi. Sisäpihoille ranskalaisia parvekkeita ei tehdä omatoimisen pelastautumissuunnitelman takia.

Kortteleiden parvekkeiden periaate

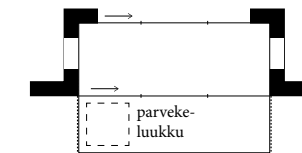
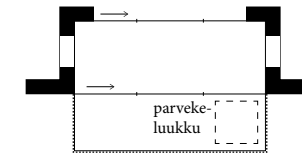
Tornien parvekevyöhykkeet

Yhtenäiset parvekevyöhykkeet, ei ulokeparvekkeita

Omatoiminen pelastautuminen

Sisäpihoille avautuville asunnoille tehdään omatoimisen pelastautumisen suunnitelma viher- ja piha-alueiden pinta-alan maksimoimiseksi. Pelastautuminen tapahtuu näin ollen parvekeluukkujen kautta. Parvekeluukut järjestellään parvekkeille puolta vaihdellen niin, etteivät ne muodosta yhtä suoraa kuilua alas.

Kadulta varataan kulkureitti rakennuksiin ensihoitoa ja sairaankuljetusta varten, ja sisäpihoille pääsee ajamaan autolla. Nostolavakaluston pääsy rakennusten vesikatoille järjestetään kadun puolelta. Kadunpuoleinen pelastusajo huomioidaan katualueiden suunnittelussa esim. kasvillisuuden suhteen.

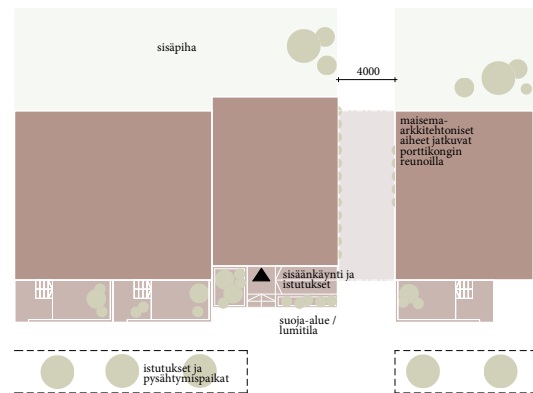
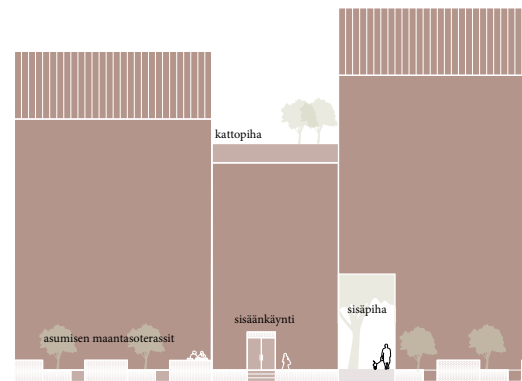
2.5 Porttikongit ja sisäänkäynnit

Umpikortteleihin tehdään sisäpihoille johtavia porttikongeja sekä jokaiseen kortteliin yksi leveämpi 8 metrin avaus. Porttikongit ja avaukset toimivat myös sisäpihan hulevesien ylivuotoreitteinä, sillä sisäpihat korotetaan katutasoa korkeammalle.

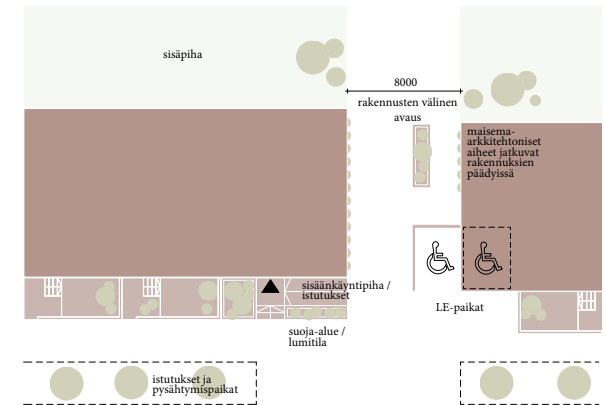
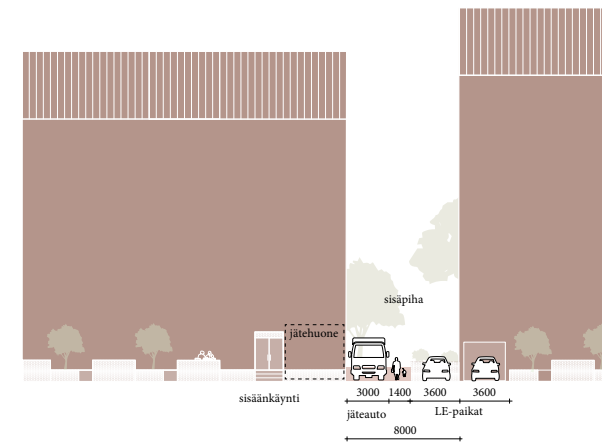
Liikuntaesteisten autopaikat sijoittuvat korttelin avauksen yhteyteen. Autopaikat sijaitsevat rinnakkain osaksi rakennusmassan alla. Paikkoihin on helppo ajoyhteys kadulta, ja niistä on lyhyt matka korttelipihalle ja rakennusten sisäänkäynneille. Sisäpihalle ei ohjata varsinaista ajoneuvoliikennettä, mutta sinne on riittävän leveä yhteys huoltoajoa ja jätehuoltoa varten.

Porttikongi

Rakennusten välinen avaus

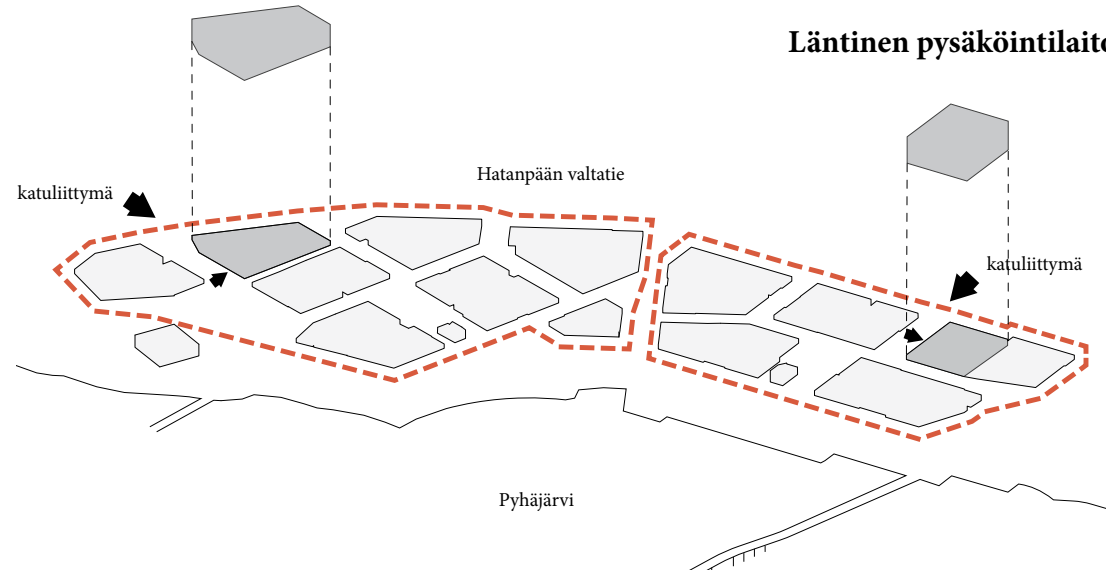
2.7 Pysäköinti

Viinikanlahden alueen pysäköinti keskitetään kahteen pysäköintilaitokseen, jotka sijoittuvat alueen itäosaan kortteliin 2 sekä länsiosaan kortteliin 12. Molempien pysäköintilaitosten maantasokerroksiin sijoitetaan autopaikkojen lisäksi joustavaa monikäyttö- tai liiketilaa sekä pyöräpysäköintiä. Läntisen pysäköintilaitoksen tiloja voidaan lisäksi hyödyntää Viinikanlahden sataman veneiden säilytystarpeisiin.

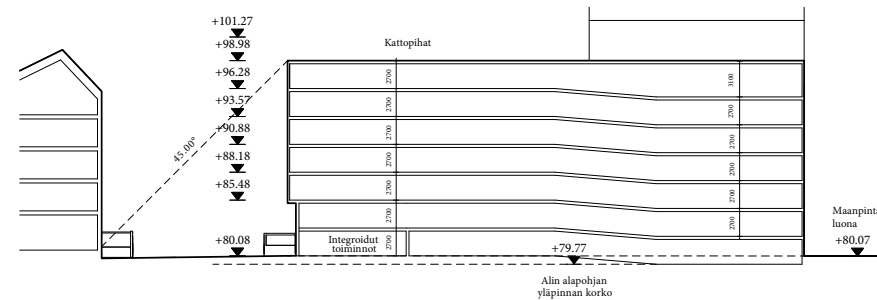
Pysäköintilaitokset ovat seitsemänkerroksisia, ja niiden katoille voidaan mahdollisesti sijoittaa ulkokehikenttiä, viherkattoa sekä aurinkoenergiapaneeleita. Mikäli pysäköintirakennuksia ei rakenneta heti täyteen korkeuteensa, voidaan niiden rakentaminen vaiheistaa kerroksia lisäämällä. Suunnitelmassa on tutkittu vaihtoehtoiset versiot suorilla pysäköintitasoilla ja rampeilla sekä kauttaaltaan kaltevilla pysäköintitasoilla. Kalteva versio on suoraa tehokkaampi, kun taas suorilla tasoilla on monikäyttöisempi, jos pysäköintilaitos tai sen osa muutettaisiin tulevaisuudessa johonkin muuhun käyttöön, joka vaatii tasaisen lattiapinnan. Tällöin myös kerroskorkeudessa on syytä huomioida soveltuminen muihin käyttötarkoituksiin. Erityisesti pysäköintitalon maantasokerroksen on hyvä olla kerroskorkeudeltaan riittävä mahdollisia muita käyttötarkoituksia ja niiden muuntojoustavuutta ajatellen.

Itäinen pysäköintilaitos

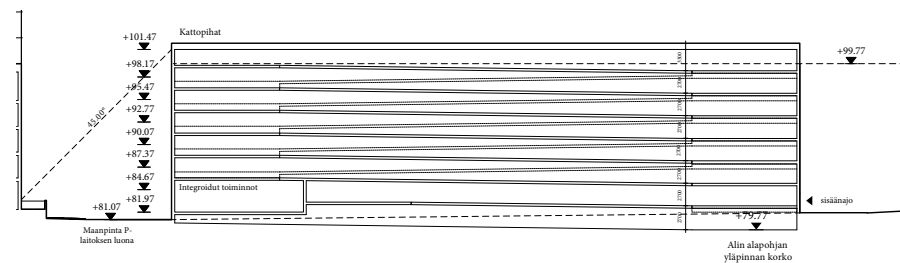
Läntinen pysäköintilaitos

Suorat pysäköintitasot ja rampit

Kaltevat pysäköintitasot, ei rampeja

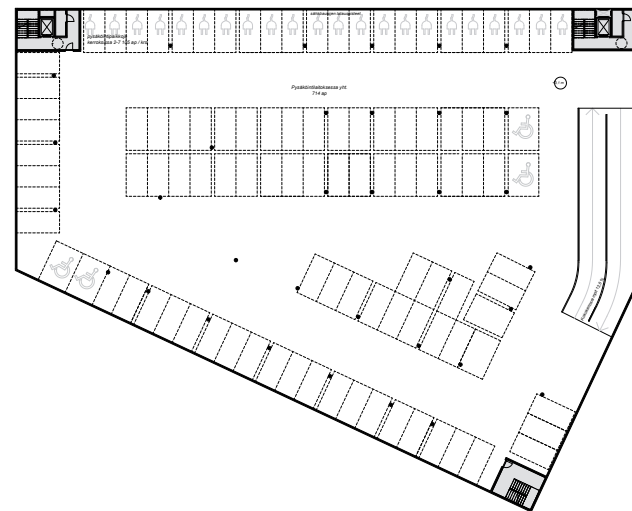

Itäinen pysäköintilaitos

Itäinen pysäköintilaitos suorilla pysäköintitasoilla.
Yhteensä 708 autopaikkaa.

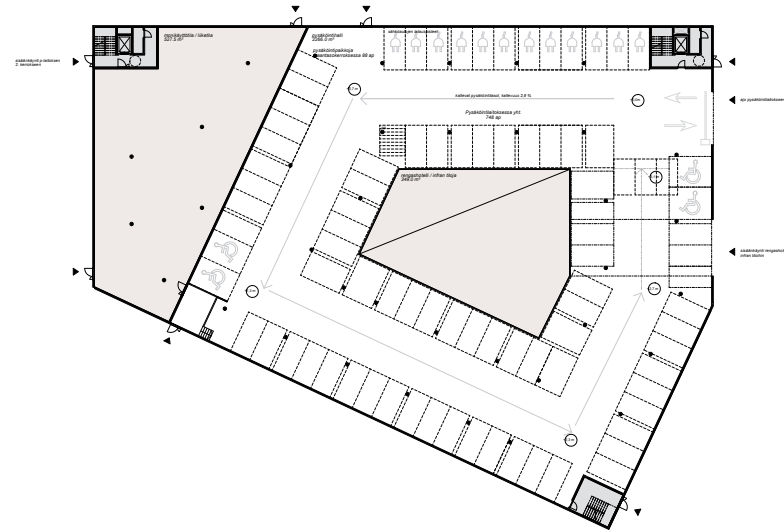

Maantasokerros

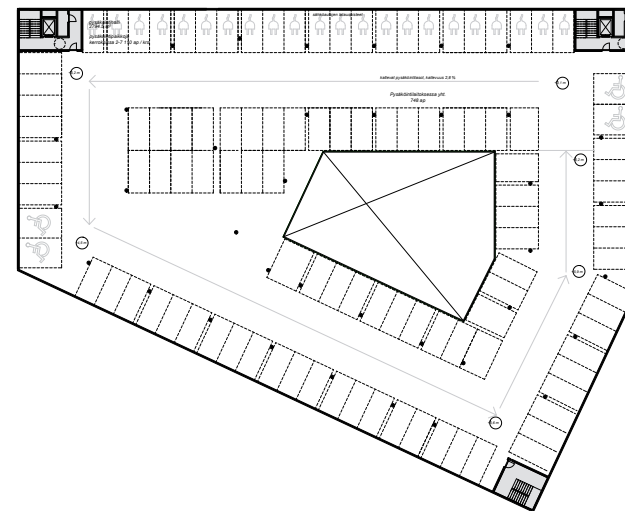

Peruskerros

Itäinen pysäköintilaitos kaltevalla pysäköintitasoilla.
Yhteensä 745 autopaikkaa.

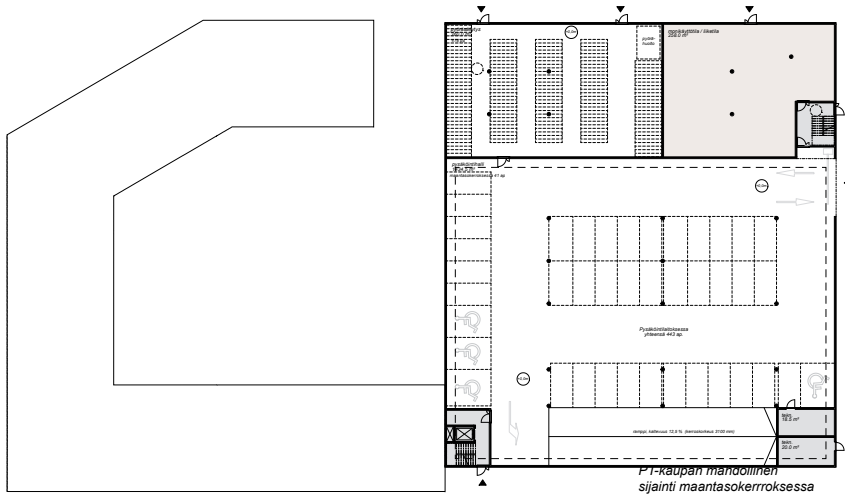
Maantasokerros

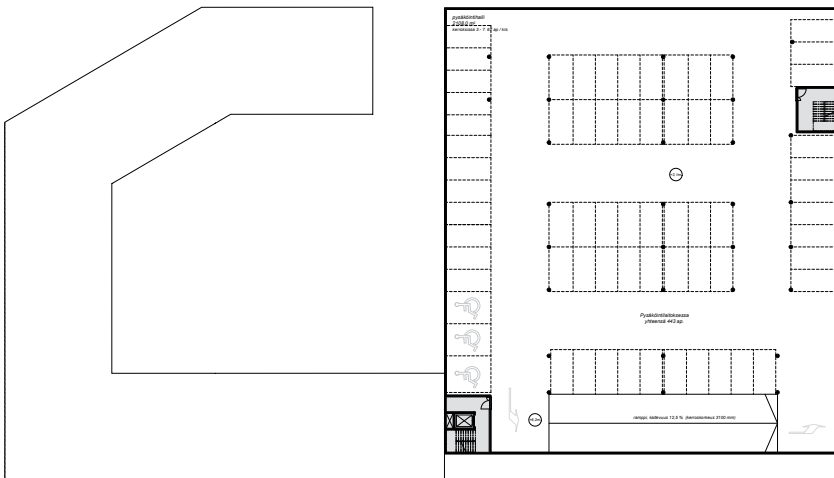
Peruskerros

Läntinen pysäköintilaitos

Läntinen pysäköintilaitos suorilla pysäköintitasoilla.
Yhteensä 443 autopaikkaa.

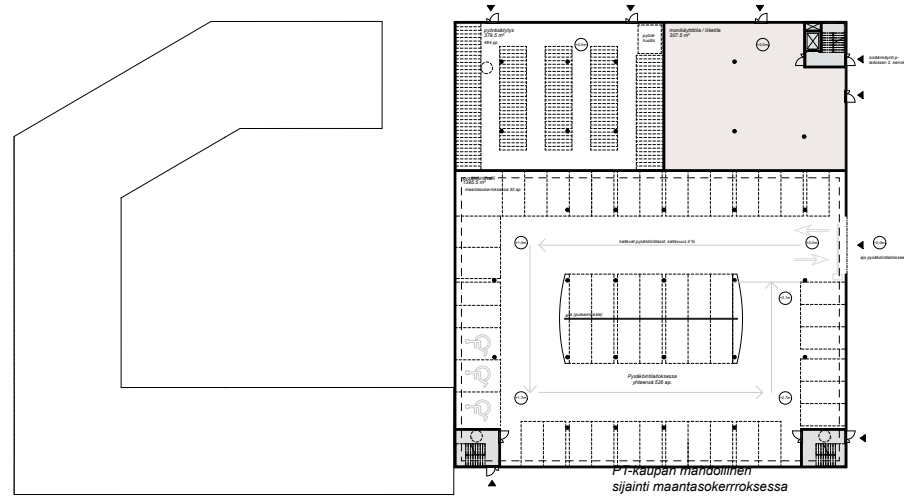

Maantasokerros

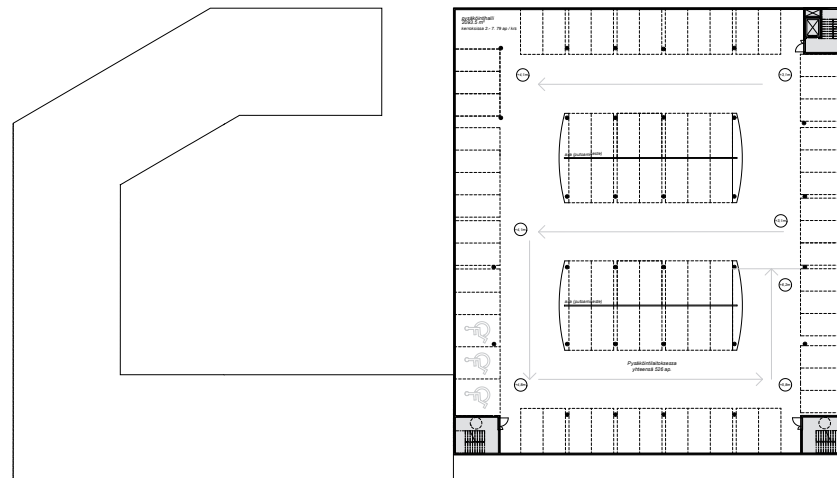

Peruserkerros

Läntinen pysäköintilaitos kaltevilla pysäköintitasoilla.
Yhteensä 514 autopaikkaa.

Maantasokerros

Peruserkerros

Pysäköintilaitosten julkisivutarkastelut

Tuulta läpäisevät julkisivumateriaalit ja köynnösseinät

Pysäköintilaitosten julkisivut tehdään osin tuulta läpäiseviksi pinnoiksi, minkä lisäksi ne suunnitellaan arkkitehtonisesti ja maisema-arkkitehtonisesti korkealaatuisiksi. Kaikille julkisivupinnoille mahdollistetaan kasvuolosuhteet köynnösseinille. Köynnösseinät huomioidaan erityisesti asuinkortteleiden sisäpihojen suuntaisilla sivuilla, joissa julkisivusuunnittelu vaikuttaa asumisviihtyvyyteen minkä lisäksi sen tehtävänä on vähentää autojen aiheuttamia melu- ja häikäisyhaittoja. Köynnöksien istutuslaatikoiden on sijoitettava kokonaan tontin rajojen sisäpuolelle tai sisäänvetona julkisivuun.

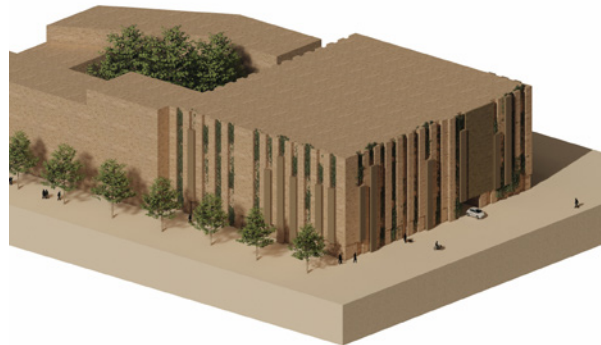
Pysäköintilaitosten kattokerros katetaan käytön ja energiamuotojen takaamiseksi: katoille sijoitetaan aurinkokeräimiä, kasvikatto-osuuksia imeyttävien pintoineen (viherkerroinlaskenta), sekä mahdollisesti liikuntatoimintoja. Huomionarvoista on myös torneista pysäköintilaitosten katoille muodostuvat näkymät, jotka osaltaan perustelevat ylimmän kerroksen kattamista. Pysäköintitalojen kattopinnoille ei siis osoiteta pysäköintiä.

VE 1 Aukotukset massassa

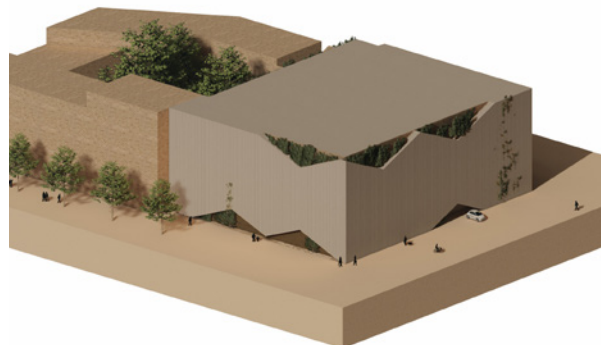
Pysäköintilaitosten julkisivuissa suuria umpipintoja muotoillaan massoitellun, materiaalivaihteiluiden sekä köynnösten avulla.

VE 2 Julkisivumateriaali- ja -rytmivaihdokset

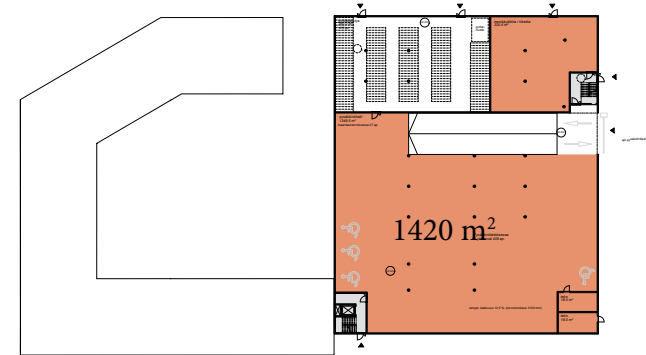
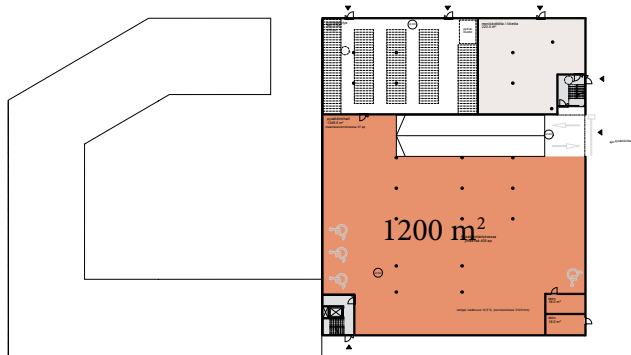
Autojen sisäänkäynnin kohta erotellaan muusta julkisivukäsittelystä poiketen, esim. pitsiilestä muuraten, puurimoituksella tai massoitellulla.

VE 3 Isommat arkkitehtoniset eleet

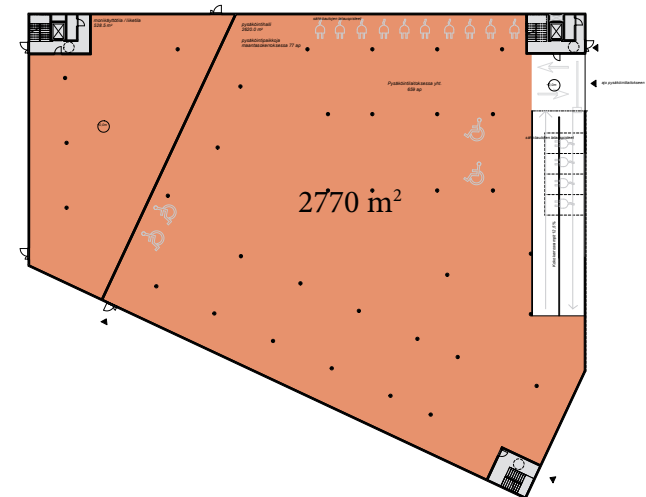
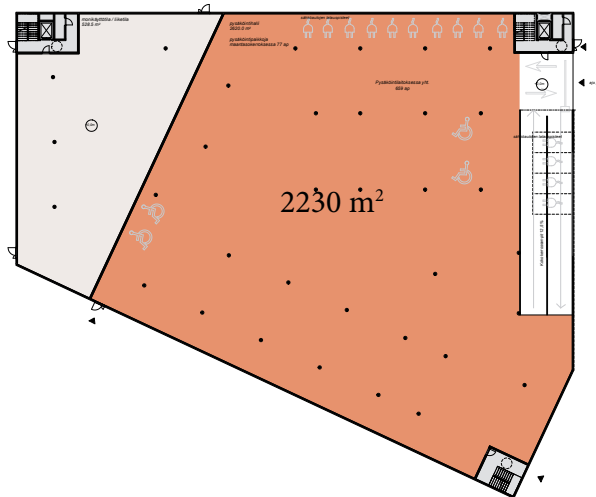

Materiaalivalinnoilla pyritään välttämään kylmää vaikutelmaa - metallia käytetään köynnöksien kiinnittymisverkoissa, mutta ei hallitsevana julkisivumateriaalina. Julkisivumateriaalit jatkavat asuinkortteleiden materiaalimaailmaa.

2.8 Päivittäistavarakauppa pysäköintilaitoksessa

Läntinen pysäköintilaitos suorilla pysäköintitasoilla.
Päivittäistavarakaupalle tilavaraus maantasokerroksessa.

Itäinen pysäköintilaitos suorilla pysäköintitasoilla.
Päivittäistavarakaupalle tilavaraus maantasokerroksessa.

2.9 Puurakentaminen

Puurakentamista osoitetaan rantakortteleihin, läntisen pysäköintilaitoksen kortteliin sekä koulun, päiväkodin ja liikuntahallin rakennuksiin. Puurakentaminen voi käsittää sekä puurunkoiset rakennukset että julkisivujen puuverhoilun. Puurakentamista osoitetaan rantakortteleihin, läntisen pysäköintilaitoksen kortteliin sekä soutu- ja melontakeskuksen, koulun, päiväkodin ja liikuntahallin rakennuksiin. Kaavamääräys edellyttää osan kortteleiden rakennuksista toteutettavan pääosin puurakenteisena, eli kortteleissa osa rakennuksista voidaan toteuttaa myös muista runkomateriaaleista.

Puurakentamisen korttelit

2.11 Tuuliviihtyvyys

Viinikanlahden ulkotilojen tuuliviihtyvyyttä on tutkittu tuulimallinuksin. Mallinuksista käy ilmi, että erityisesti alueella vallitsevat etelä- ja länsituulet ja talviaikaan myös etelä-pohjoissuuntaiset tuulet aiheuttavat tietyille katuosuuksille tuulisia olosuhteita. Tuuliviihtyvyyteen on kiinnitetty suunnittelussa huomiota Hatanpääkadun pyöräteillä, pääraitiopysäkin läheisellä aukiolla, pysäköintilaitosten edustoilla, tornitalojen luona sekä järven puoleisella rantapuistovyöhykkeellä. Tuuliolosuhteiden parantamista on tutkittu istutuksilla, julkisivukäsittelyillä ja massoittelulla sekä tuulitunneleita hajottavilla rakenteilla.

Tarkasteluissa havaittuja toimivia ratkaisuja:

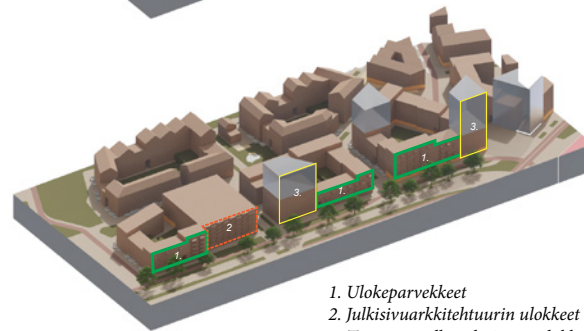
- Rakennusten julkisivujen karhentaminen ja rakennusmassojen rytmittäminen
- Ulokeparvekkeet keskusaukion ympäristössä ja sen pohjoispuolella
- Maantasoon sijoitettava kasvillisuus ja maasta kohoavat rakenteet, kuten pengerreretyt istutusallaat, istuinrakenteet yms.
- Tornien muotoilu, sijainti ja madaltaminen

Tarkasteluiden ei-toimivia ratkaisuja:

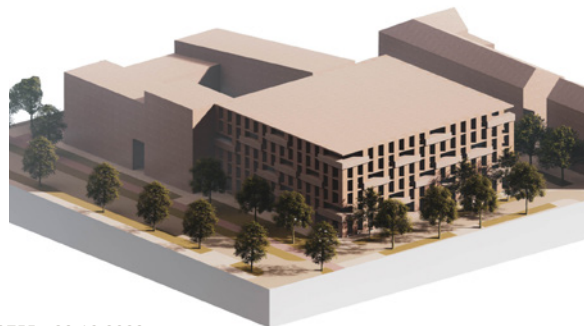
- Katosrakenteen sijoittaminen pääraitiotietyksäkin pohjoispuolelle
- Pääpysäkin ja keskusaukion välisen pullonkautlan kattaminen
- Paviljongit ja pysäkkiratkaisut ilman seinäkkeitä katosten alla

Muita tarkastelemattomia ratkaisuja:

- Pääpysäkin ja keskusaukion välisen pullonkautlan leventäminen

1. Ulokeparvekkeet
2. Julkisivuarkkitehtuurin ulokkeet
3. Torneissa selkeät linjat, ei ulokkeita

Hatanpääkatu

Viherkaistale ja puurivit

Tuuli voidaan hillitä pyörätien viereisen viherkaistaleen ja puurivistön avulla. Lehtipuut vaikuttavat tuulisuuteen kuitenkin lähinnä vain kesäkaudella ja täysikasvuina.

Julkisivun rytmitys

Julkisivujen rytmittäminen rakennuksittain osoittautui tuulimallinuksessa tehokkaimmaksi tarkastelluista vaihtoehdoista. Julkisivupintojen rytmittämisen kannalta huomionarvoista on tontin rajan sijainti suhteessa rakentamisen rajaan.

Julkisivukäsittelyt

Julkisivupintojen rytmittämistä tarkasteltiin myös pienemmässä mittakaavassa ulokeparvekkeiden ja pysäköintilaitoksen julkisivuarkkitehtuurin ulokkeiden keinoin. Tämä osoittautui niin ikään tehokkaaksi tuuliviihtyvyyden hallintakeinoksi.

Pysäköintilaitokset

Pysäköintilaitosten julkisivut rakennetaan osittain tuulta läpäisevinä pintoina. Tällöin tuulet eivät pakkaudu pysäköintilaitoksia ympäröivään katutilaan ja tuuliviihtyvyys pysyy hyvänä.

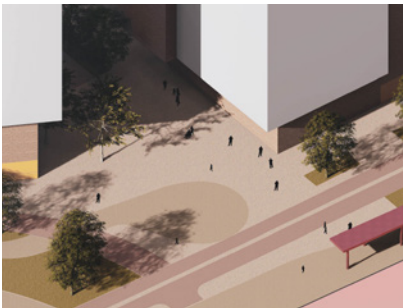
Ratikkapysäkin aukio

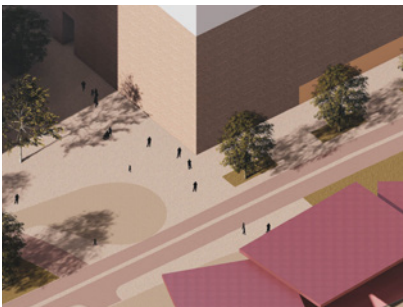
Alimmat kerrokset ulosvedettyinä
Yksittäisenä toimenpiteenä tuuliolojen parantamiseksi tehokkaimmaksi osoittautui tuulimallinnuksessa aukiota rajaavien rakennusten alimpien kerrosten työntäminen aukiolle.

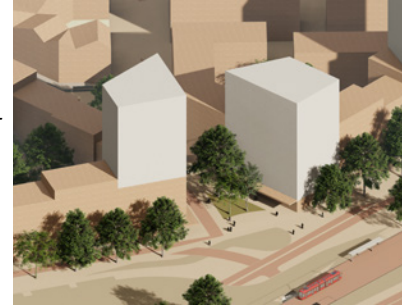
Rakenteita maanpinnan tasossa
Simulaatioiden perusteella tuuli lähestyy aukiota pitkän matkaa katutasossa, mikä mahdollistaa matalahkojen (korkeus n. 1-2m) rakenteiden sijoittelun aukion eteläpuolelle laajahkolle alueelle.

Ylemmät kerrokset ulosvedettyinä
Myös rakennusten ylempien kerrosten työntäminen ulos julkisivulinjasta parantaa tuuliolosuhteita merkittävästi.

Suuri ratikkapysäkin katos
Ratikkapysäkin suuri koko parantaisi erityisesti talvikauden lämpöviihtyvyyttä, sillä katos vaikuttaa sekä etelä- että pohjoistuuliin. Vaatii seinäkkeitä laajalti katoksen alle, mikä vaikeuttaa ratkaisua.

Tornien muotoilu aukiolla

Katokset

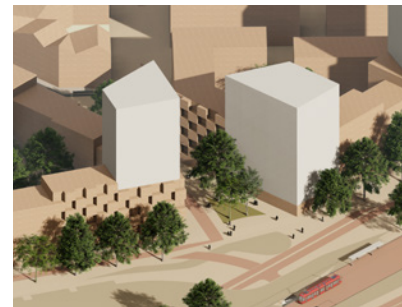
Katosratkaisut tornien juurella ohjaavat ja hajoittavat tornien julkisivupintoihin pakkautuvia tuulia vähentäen maantasoon ohjautuvia tuulia. Ratkaisulla on tuuliviihtyvyyteen parantava vaikutus.

Karhennetut julkisivupinnat torneissa VE1
Simulaatioiden perusteella karhentaminen parantaa aukion tuuliviihtyvyyttä. Tornien karhennettu pinta hajoittaa ja jakaa pintaan osuvia tuulia useaan eri suuntaan.

Karhennetut julkisivupinnat torneissa VE2
Osa karhennusratkaisuista eivät toimineet yhtä tehokkaasti kuin toiset. Karhennuksen teho on havaittavissa vain simulaation kautta.

Karhennettu julkisivupinta alaosissa
Alimpien kerrosten karhennukset muodostivat yllättäen yksittäisiä huonoja kohtia aukiolle pakkaamalla odottamattomalla tavalla tuulia ratkaisusta riippuen eri kohtiin. Vaikutukset on havaittavissa vain simulaation kautta.

2.12 Energiaratkaisut

Viinikanlahden tulevista energiaratkaisusta on tehty selvitys, jossa vertailtiin eri energiamuotoja. Selvityksessä tehtiin vaihtoehtojen kartoitus ja vertailu energiaan liittyvien kaupunki- ja infrasuunnittelu- ratkaisujen pohjaksi.

Energiaselvityksen laadinnan yhteydessä tutkittiin eri energiaratkaisuja sekä tilavarauksia esimerkkikortteleissa. Maalämpöpumppujen sijoittelusta laadittiin tutkielmia ja korttelikohtaisen energijärjestelmän tilavaraukselle tutkittiin sijaintia ja kokoa.

Maalämpöpumppujen määrän maksimoimiseksi kannattaa kaivot sijoittaa rakennuksen ulkoseinien läheisyyteen. Kaivojen sijaintia rajoittaa korttelien ulkokehällä 7,5 metrin etäisyysohjeistus kadun keskilinjasta. Katualueiden, infrastruktuurin ja viheralueiden tilavarauksissa on varauduttu eri energiaratkaisuiden mahtumiseen katu- ja kortteli- alueille.

Korttelikohtaisille energiaratkaisuille tutkittiin 50m² laajuisen teknisen tilan tilavarausta esimerkkikortteleissa. Tilavarauksella mahdollistetaan erilaisia paikallisia ja täydentäviä energiaratkaisuja joustavasti kortteleissa.

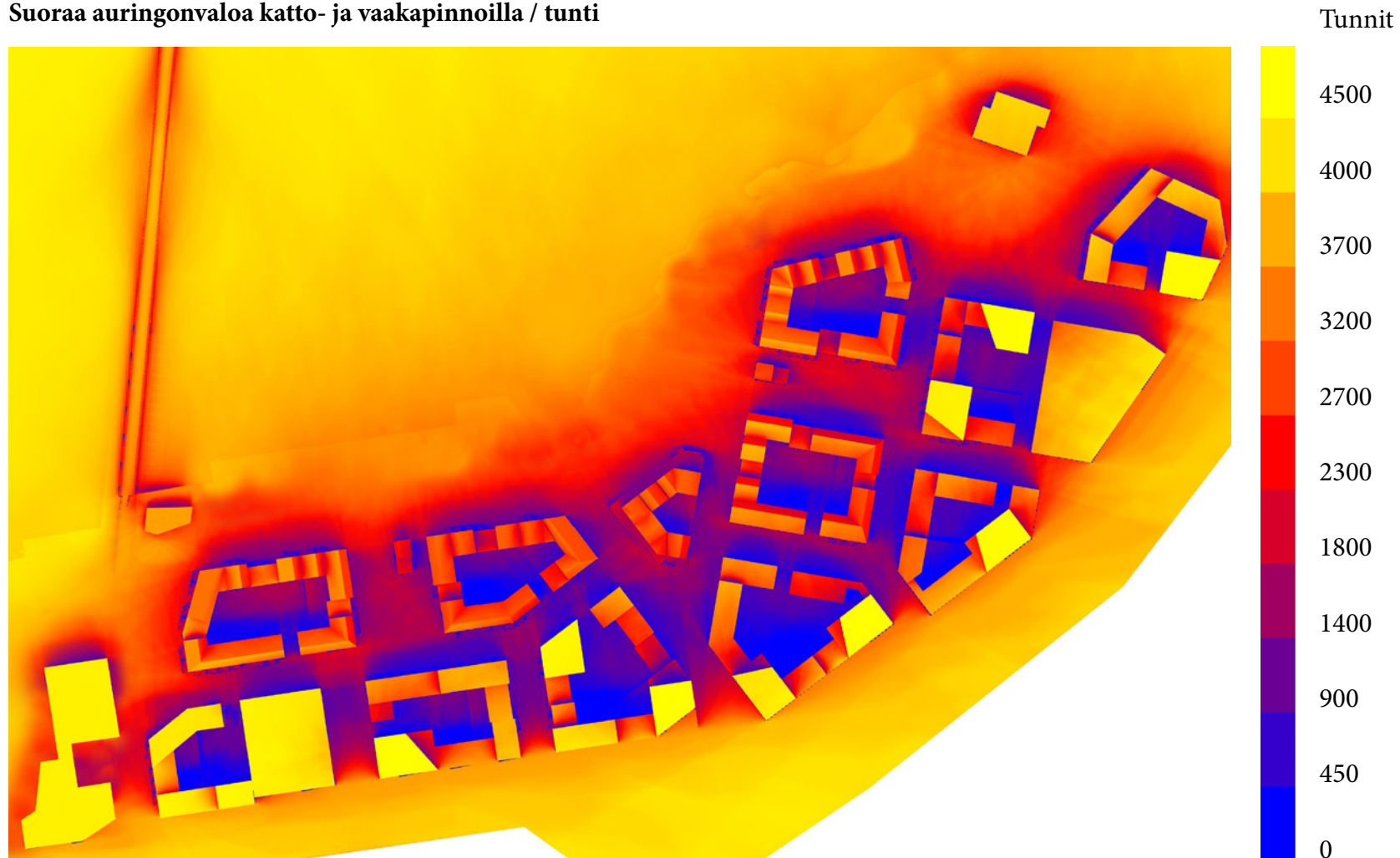

Korttelikohtaisten maalämpöpumppujen sijoitteluperiaatteet esimerkkikortteleissa. Pisteinä esitetyt kaivot tulevat porapaaluihin. Kuvan ympyrät kuvaavat kaivojen vaikutusalueita.

2.13 Valo- ja varjoisuustarkastelu

Valomalliin liittyvää tietoa voidaan käyttää rakennusten, pihojen, kattopihojen ja mahdollisten aurinkoenergiatarkastelujen tarkemmassa suunnittelussa. Kattopihojen lisäksi voidaan mallintaa pystysuuntaisia julkisivupintoja.

Suoraa auringonvaloa katto- ja vaakapinnoilla / tunti

2.14 Melun hallinta asutosuunnittelussa

Hatanpään valtatie auto- ja raitiotieliikenne sekä Hatanpään valtatie eteläpuolinen teollisuus aiheuttavat Viinikanlahden kortteleille melurasitetta. Keskiäänitaso ylittää kortteleissa 1, 4, 5, 6 ja 8 Hatanpään valtatie puolella 65 desibelin arvon, jolloin Tampereen kaupungin melulinjauksien (Yhdyskuntalautakunta 2019) mukaan asuntojen täytyy avautua myös melulta suojatun julkisivun puolelle. Voimakkaalle melulle altistuvilla asunnoilla osoitetaan vaatimus läpitalon huoneistosta sekä meluisien julkisivujen rakenteille korkeampi ääneneristysvaatimus. Pahiten melulle altistuviin kortteleiden osiin mahdollistetaan myös liike- ja toimitiloja tai muita käyttötarkoituksia kuin asuminen.

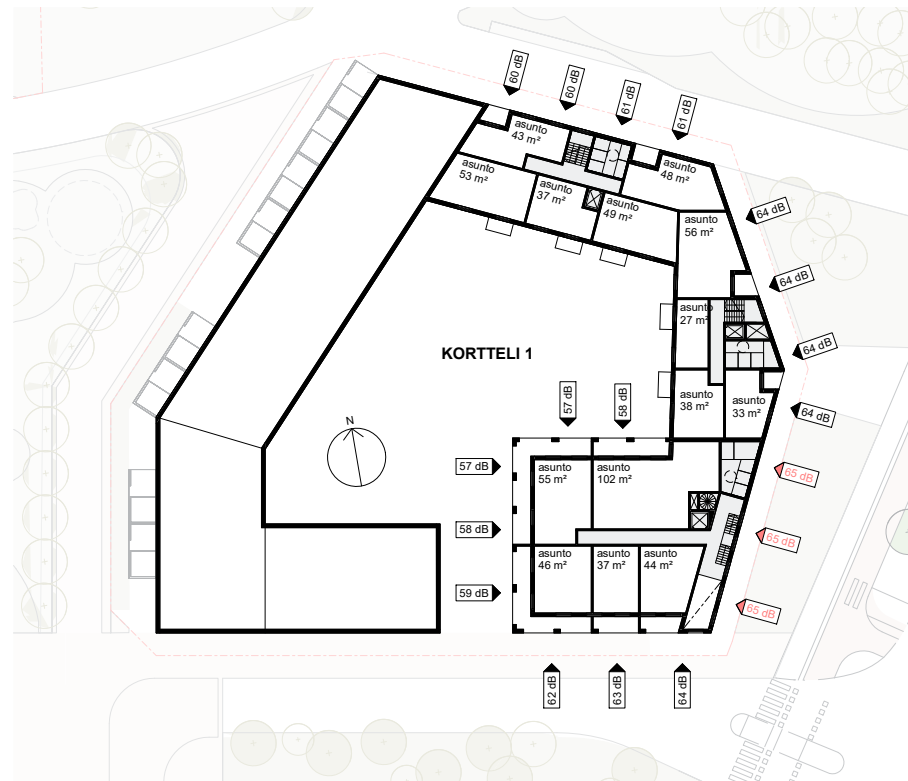
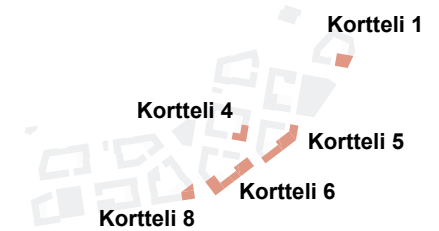
Kortteleissa 1, 4 ja 8 meluisaan kulmaan voidaan sijoittaa esimerkiksi näyttävä avoin porrashuone. Kortteleissa 5 ja 6 asuntojen läpitalon vaatimus on ratkaistu kuvan osoittamissa kohdissa niin, että umpikortteli avataan poikkeuksellisesti kulmastaan. Näin asuntoja saadaan aukeamaan myös hiljaisemmalle puolelle. Kulmakohtien julkisivu säilyy kuitenkin aukkoihin sijoitettujen parvekkeiden ansiosta muiden korttelien tapana yhtenäisenä.

Melurajoituksia on asemakaavavaiheen meluselvityksessä tarkasteltu päiväajan keskiäänitasona kun Hatanpään valtatie nopeusrajoitus on 50 km/h.

Melun keskiäänitaso päivällä yli 65 dB

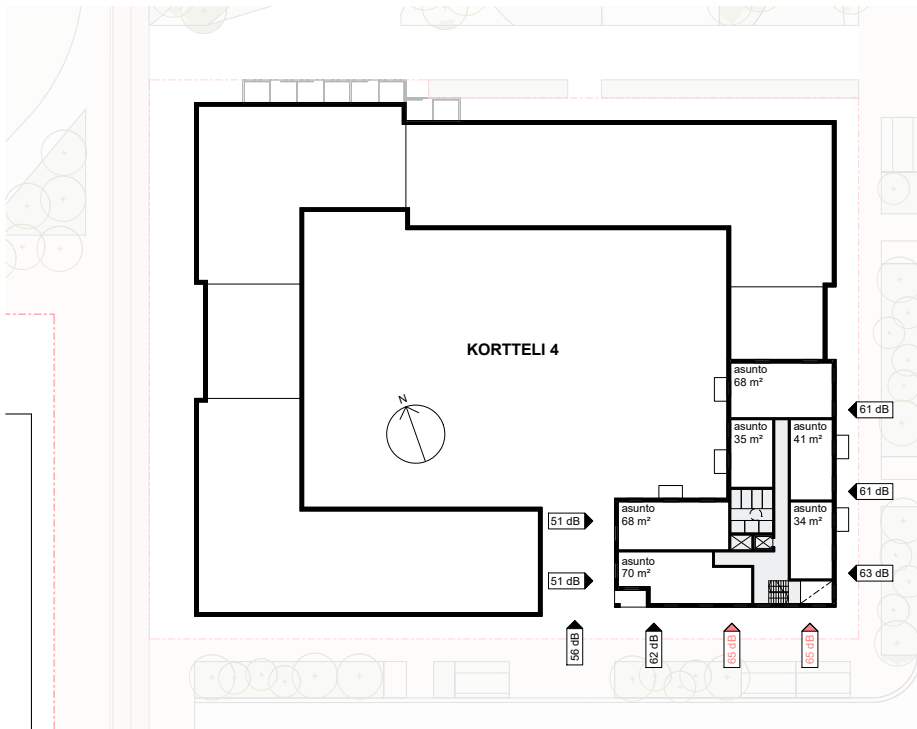
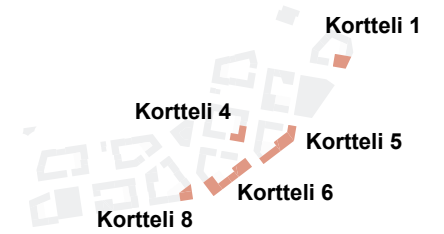
Läpitalon meluvaatimukset:

asuminen	24 940 k-m ²
toimitilat	4 660 k-m ²
hotelli	7 860 k-m ²
yht.	37 460 k-m ²

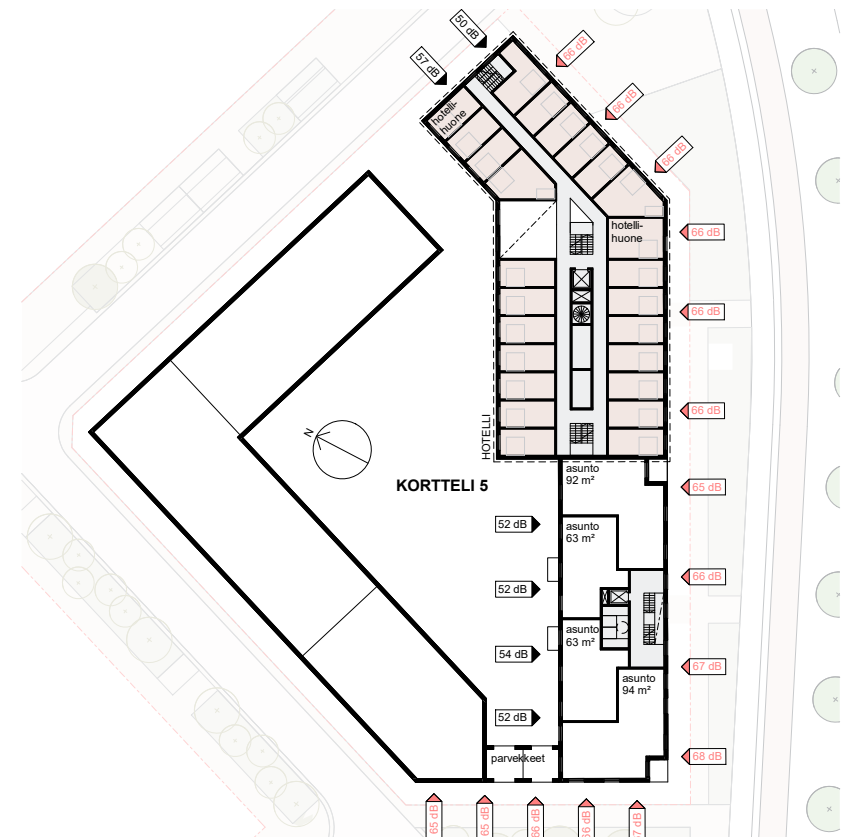
Kortteli 1

5700 k-m² / asuminen

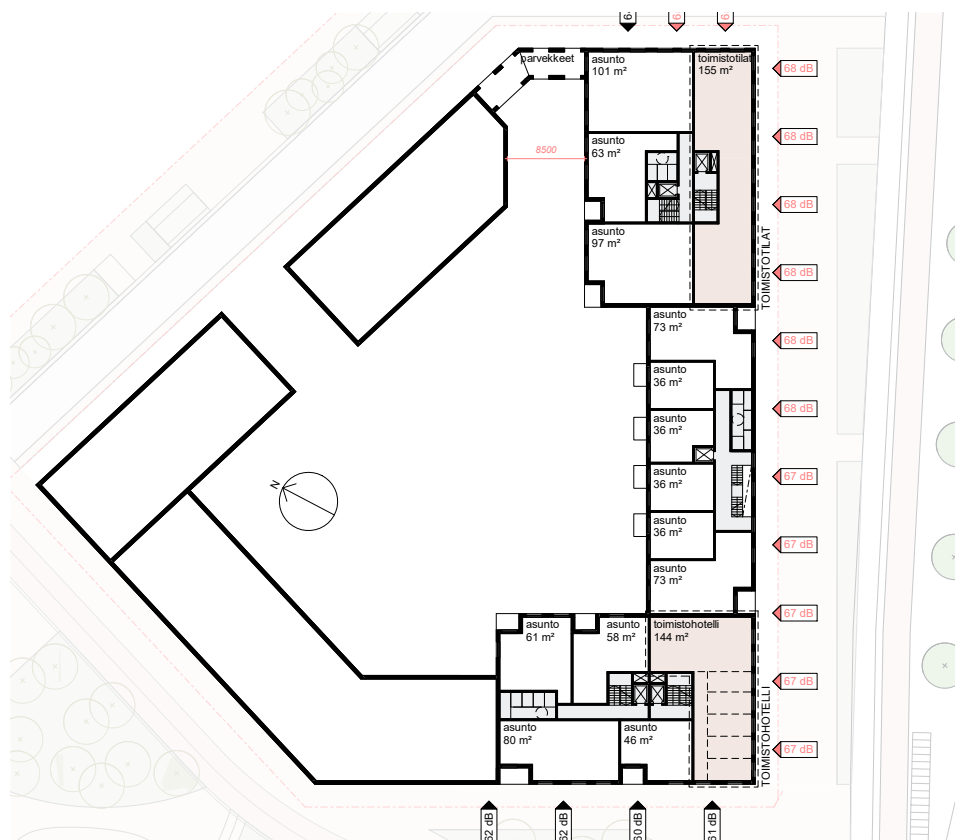
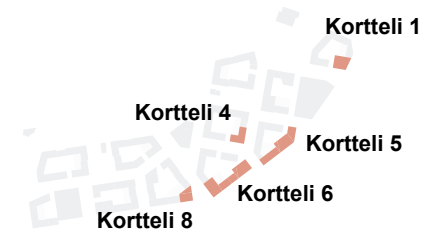
Kortteli 4

3000 k-m2 / asuminen

Kortteli 5

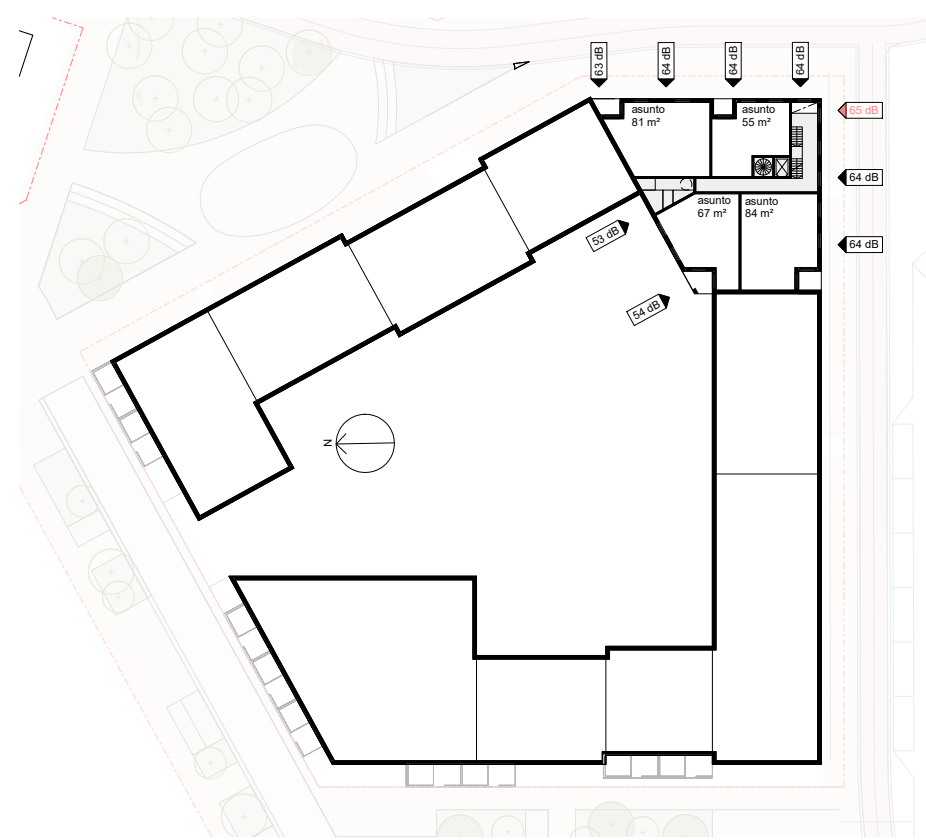
1540 k-m2 / asuminen
7860 k-m2 / hotelli

Kortteli 6

9320 k-m² / asuminen

4660 k-m² / toimitilat

Kortteli 8

5380 k-m² / asuminen

2.15 Hotelli

Korttelista 5 varataan osuus hotelli- ja majoitus-toiminnalle. Hotelli sijaitsee Hatanpään valtatievarrella hyvien liikenneyhteyksien päässä Tampereen kaupungin matkailutoimintaan ja tapahtumiin tukeutuen. Arkkitehtuuriltaan hotelli käsitellään asuinkortteleista erottuen. Torniosan julkisivukäsittelyä jatketaan asuintorneista poiketen yhtenäisenä maahan asti. Eroa asuinrakennuksiin voidaan tavoitella myös hotellirakennuksien materiaalimaailmassa esimerkiksi metalli- ja lasiosien runsaammalla käytöllä sekä muiden kaupallisen arkkitehtuurin erityispiirteiden avulla.

Muissakin asemakaavan asuin- liike- ja toimistorakentamisen kortteleissa (kaavakartan AL-merkintä) on mahdollista tutkia majoitustilojen sijoittamista. Hotelli- tai majoitustoimintoja voidaan luontevasti sijoittaa esimerkiksi Keskusaukion tuntumaan kortteliin 6, Hatanpään valtatievarrella puoleiselle osalle, erityisesti korttelin torniosiin. Kortteliin on merkitty liike- tai toimistotilan vähimmäismäärä on noin 6000 k-m². Huoltoliikenteen mahdollisuus on alustavasti tutkittu kaikkiin AL-merkittyihin kortteleihin.

2. Korttelityypit

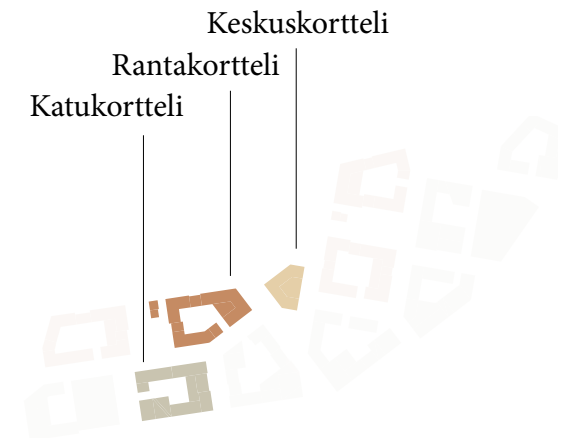
Korttelityyppitarkastelussa on tutkittu tarkemmin alueen eriluonteisia kortteleita ja tavoitteena oli tarkentaa suunnittelun tarkkuutta ja yksityiskohtaisuutta yleissuunnittelutasolta rakennussuunnitteluun. Tarkemmin tarkasteltaviksi kortteleiksi valikoitu kolme esimerkkikortteliä; yksi rantakortteli, yksi katukortteli ja alueen muusta rakentamisesta poikkeava keskeinen keskuskortteli.

Esimerkkikorttelien tutkimisen tarkoituksena on ollut tarkentaa kolmen eri korttelityypin kaupunkikuvallisia ratkaisuja, arkkitehtuuria, liittymistä julkisiin alueisiin, toiminnallisuutta, pihasuunnittelua, mitoitusta, laajuutta sekä varmistaa kortteleiden toteutettavuuteen liittyviä yksityiskohtia. Myös yhteensovittaminen yleissuunnittelun ratkaisujen sekä monialaisen suunnittelu-

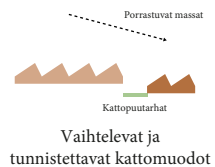
ryhmän eri suunnittelualueiden välillä on ollut osa korttelitarkastelun tehtäviä.

Valikoidut esimerkkikorttelit ovat kooltaan alueen pienimpiä. Tutkittujen korttelien kautta voidaan todeta, että suuremmat korttelit tulevat myös toimimaan vastaavilla ratkaisuilla. Tutkittuja ratkaisuja on päivitetty korttelityyppitarkastelun kautta koko yleissuunnitelman kortteliratkaisuihin. Myös tarkastelusta saatuja tarkkoja mitoitus- ja laajuustietoja on yhdenmukaistettu yleissuunnittelussa käytettäviin laajuuslaskelmiin.

Esimerkkikorttelien kautta on tutkittu mm. pohjapiirustuksia, tilallista jäsentelyä, viherkertoimien toimivuutta ja tavoitetasoa sekä energiaratkaisuja ja niiden mahdollisia eri vaihtoehtoja alueella.

Lähempään tarkasteluun valitut esimerkkikorttelit

Rantakorttelit

Katukorttelit

Rantakorttelit

Katukorttelit

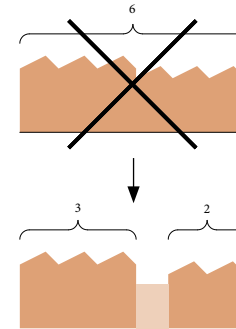
Keskuskortteli

Rantakorttelit

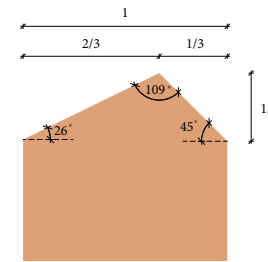
Rannan harjakatot - päätyaiheiden kaupunkikuvallinen periaate

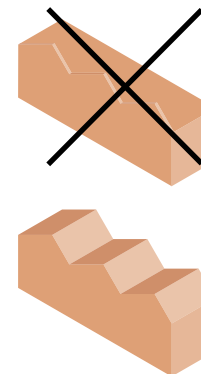
Porraskattojen sijoittuminen alueella. Rantakorttelien porraskatot ovat olennainen osa tulevan Viinikanlahden kaupunkikuvallista identiteettiä. Jokainen rantakorttelin järvelle päin suuntautuva julkisivu muodostuu porraskattojen päätyaiheista.

Rannan porraskatot toteutetaan todellisina vesikattoina. Kulissimainen julkisivurakenne ja tasakatto sen takana ei luo arvokasta ja kaupunkikuvallisesti kestävä kokonaisilmettä.

Muurimaisen ja yksitoikkoisen ilmeen välttämiseksi rantakorttelien porraskattojulkisivut rytmitetään pienempiin osiin. Julkisivut koostuvat korkeintaan viidestä vierekkäisestä päätyaiheesta. Pitkät julkisivut on jaettu tasakattoisen, matalamman rakennusmassan avulla kahden tai kolmen päätyaiheen klustereihin.

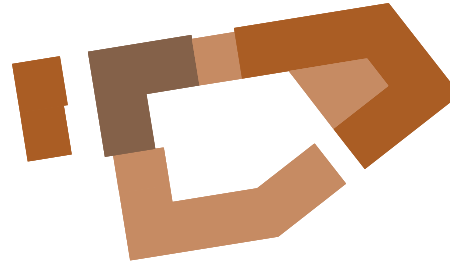

Porraskattojen mittasuhteet noudattavat kaavion mukaista periaatetta. Olennaista on päätyaiheen epäsymmetrisyys, joka viittaa teolliseen arkkitehtuuriin ja Tampereen historiaan. Rannan porraskatoilla on sama jyrkkyysskulma ja niiden harja sijoittuu epäsymmetrisesti päätyaiheen keskilinjaan nähden (1/2 ja 2/3 -periaate).

Materiaalit ja väritys

Rantakorttelit ja keskuskortteli

Katukorttelit

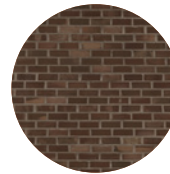
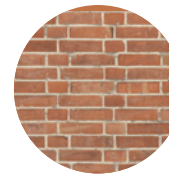
Rannan puoleisten kortteiden väri- ja materiaalimaailmaa hallitsevat tiilen sekä puun käyttö julkisivuissa.

Katukortteissa julkisivujen värimaailma saa olla rantaa vaaleampi ja vaihtelevampi, esimerkiksi ruskean ja vaalean sävyiset tiilet ja puujulkisivut.

Tornit erottuvat jalustoista vaaleina metallikarmien rytmittämänä lasipintoina.

Tornit

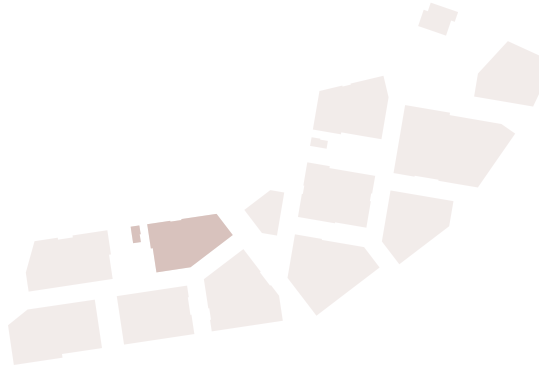
Lamellit

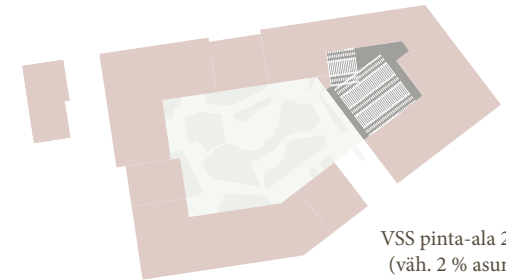
2.1 Rantakortteli

Pihan toiminnot

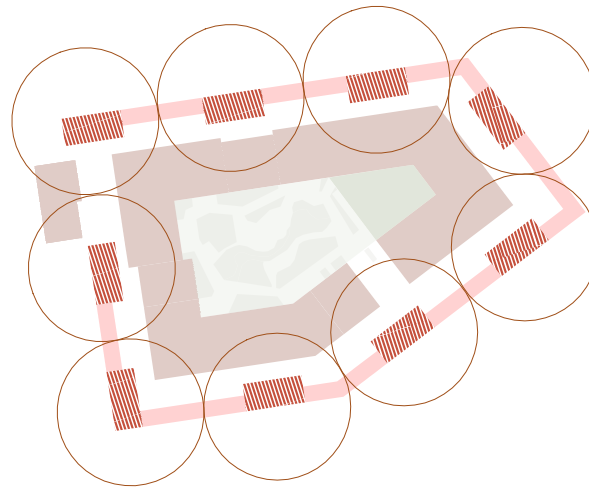
Pelastusajo

Väestönsuojan mitoitus

Pyöräpysäköinti

Huoltoajo, jätehuolto ja pysäköinti

Pysähdyspaikkoja kadulla

Pelastus- ja huoltoajo & LE-paikat

Korttelikohtainen kierrätyspiste

Puustoinen sisäpiha

Pihakansi, VSS ja pyörävarasto

Kattopihat

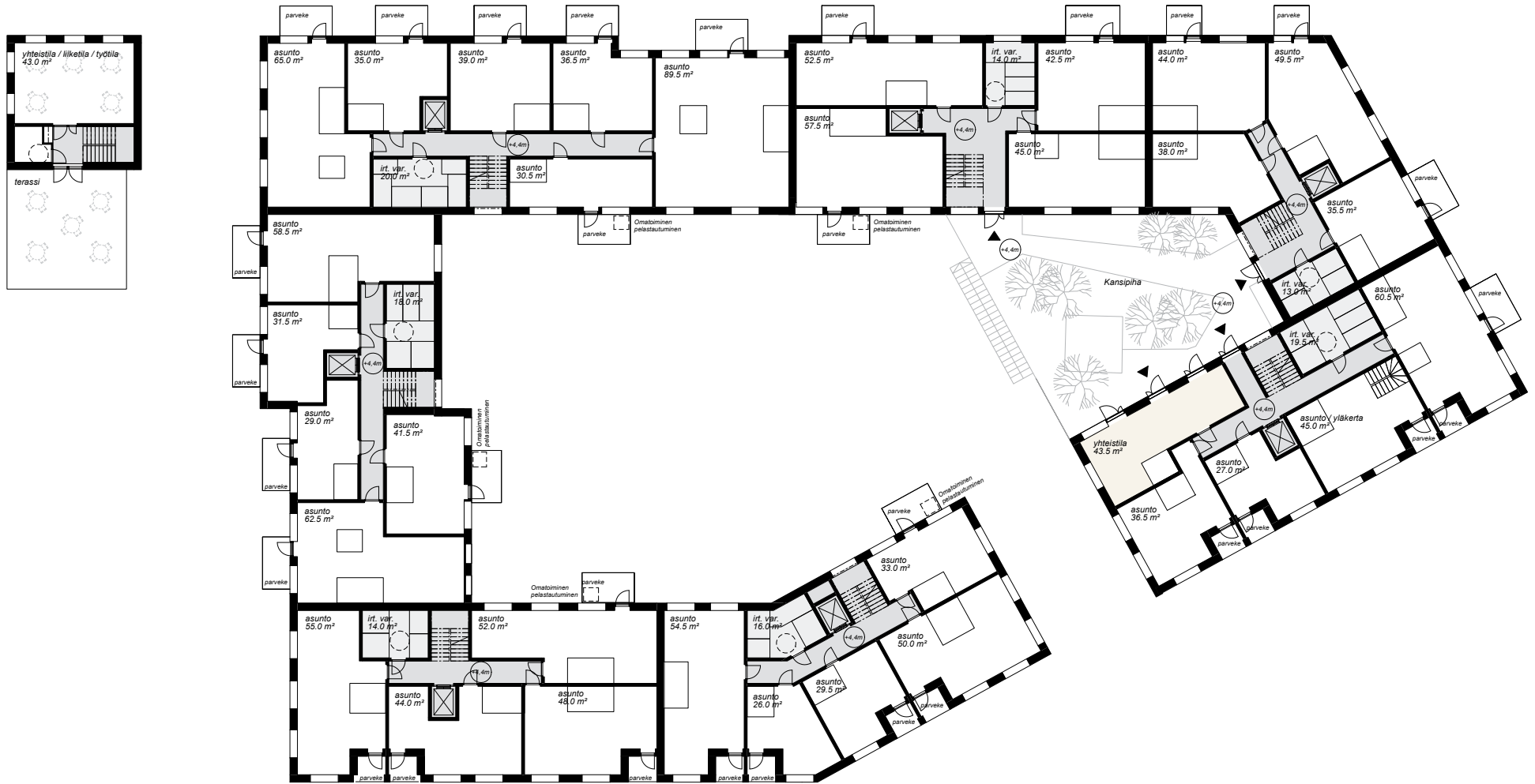
Ullakkoasuntoja

Porttikongi

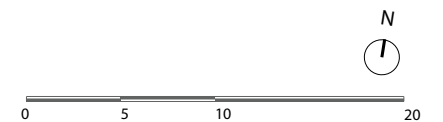
Asumisen maantasoterassit

Liiketiilojen terassit

Pohjakaaviot

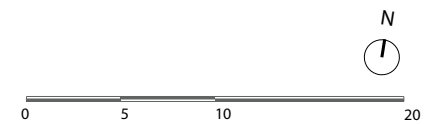
2.- 4. kerrokset 1:400

Pohjakaaviot

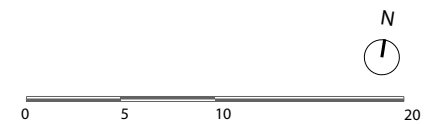
5. kerros 1:400

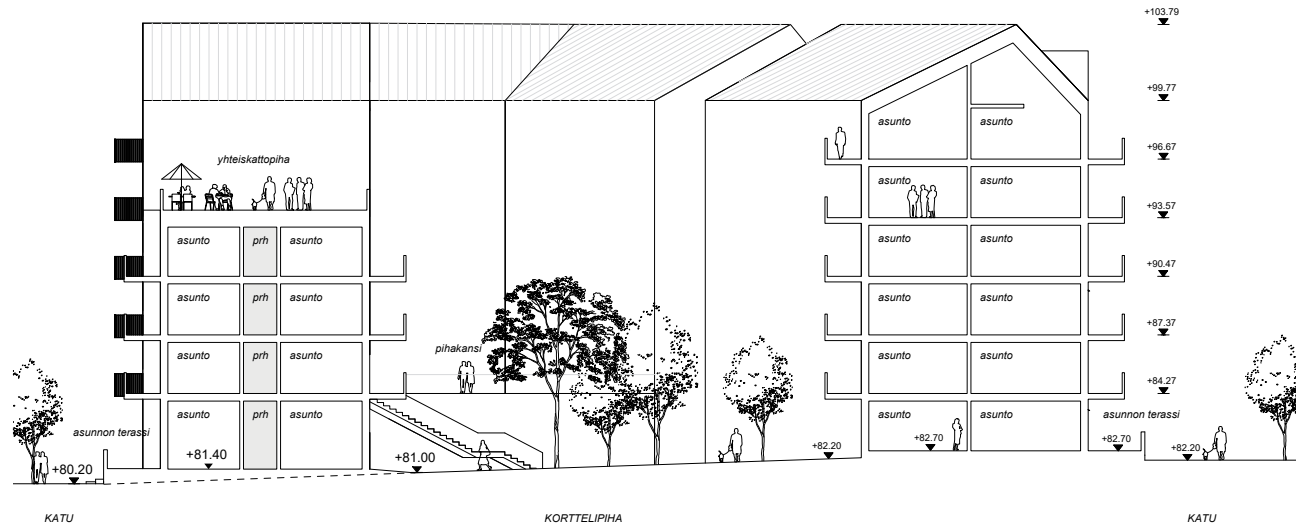
Pohjakaaviot

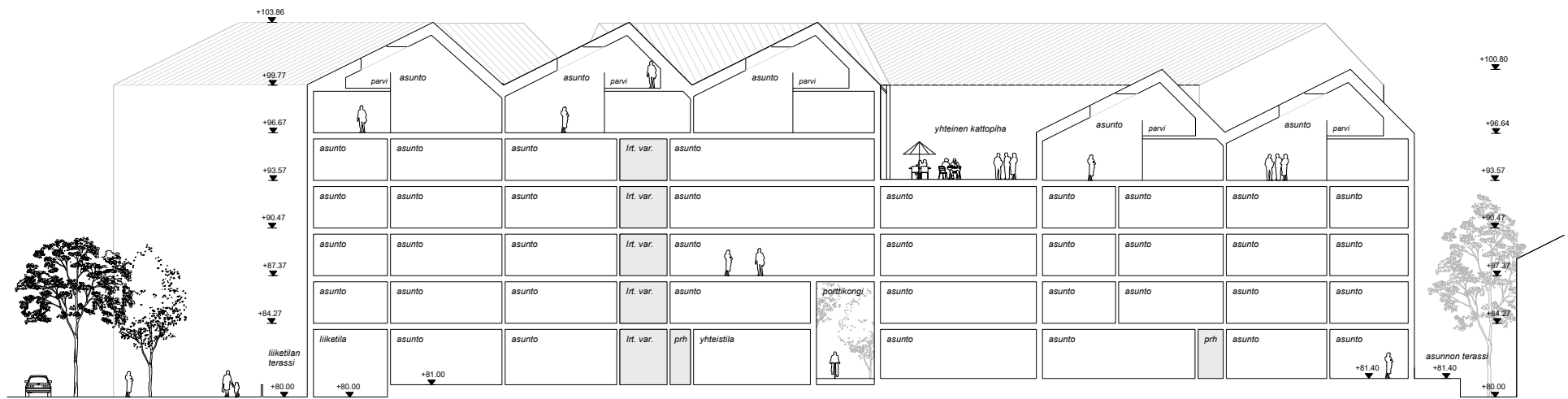
Ullakkokerros 1:400

Leikkaukset

Leikkaus A-A

Leikkaus B-B

Pinta-alalaskelmat

Bruttoala	13 670 brm ²	
Kerrosala	12 520 k-m ²	(91 % bruttoalasta)
josta liiketilaa	422 k-m ²	
Huoneistoala	8 180 hum ²	(60 % bruttoalasta)
Korttelitehokkuus e(k)	2,73	
Pyöräpaikat*	316 pp	(vaade 313 pp)
Taakkapyörät	12 pp	
Autopaikat**	71 / 80 ap*	
VSS	276 m ²	(vaade 248 m ² / 2% kerrosalasta)
Yhteistilat	309 m ²	(vaade 248 m ² / 2% kerrosalasta)
Jätehuone / tekniikkakeskus	80 m ²	
Polkupyörävaraston tilantarve	n. 270 m ²	
Häkkivaraston tilantarve***	n. 359 m ²	
Piha-alueen koko	2430 m ²	(vaade 1240 m ² / 10% kerrosalasta)
josta sisäpihaa	1105 m ²	
kattopihat	246 m ²	
etuterassit/vihervyöhyke	1079 m ²	
Tontin koko	4586 m ²	
Asukasmäärä****	302 / 269 as	

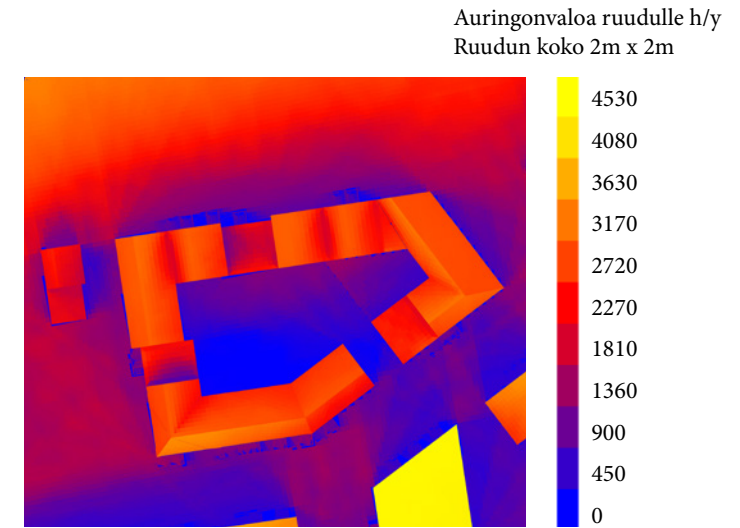
* 1 pp/40 k-m²

** 1 ap/150 k-m² / 1 ap/170 k-m²

*** häkkivaraston tilantarve pienet asunnot 2 m²/ suuret asunnot 3 m²

**** 1 as/40 k-m² / 1 as/45 k-m²

Valoisuustarkastelu

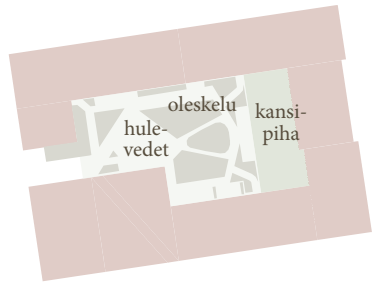
Valoisuustarkastelu

Rantakorttelin julkisivujen yleisilmettä hallitsee tiilen värimaailma sekä puun käyttö julkisivuissa. Rannan harjakattoiset rakennukset muodostavat järvelle päin ehyen kokonaisuuden. Parvekkeet toteutetaan pääsääntöisesti ulokeparvekkeina. Vältetään lasitettujen parveketornien muusta julkisivukäsittelystä erillistä arkkitehtuuria.

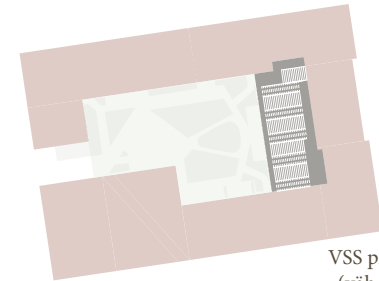
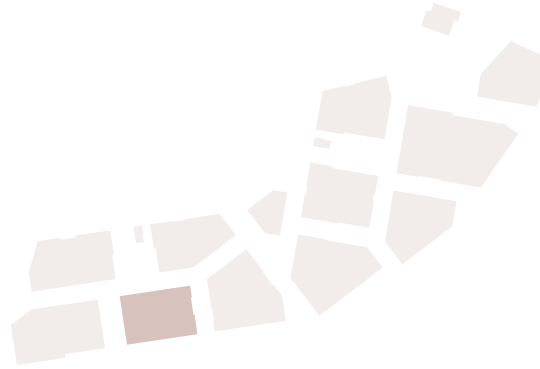
Julkisivuote

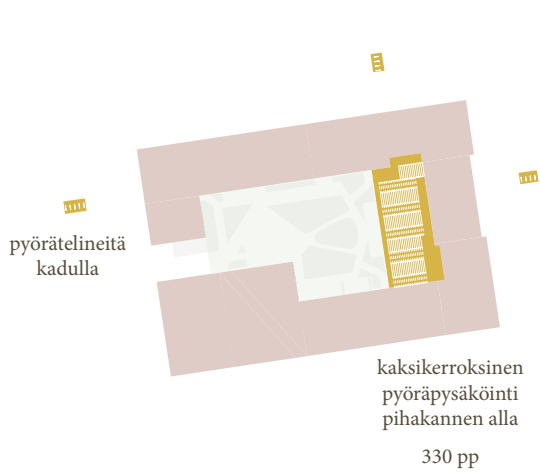
2.2 Katukortteli

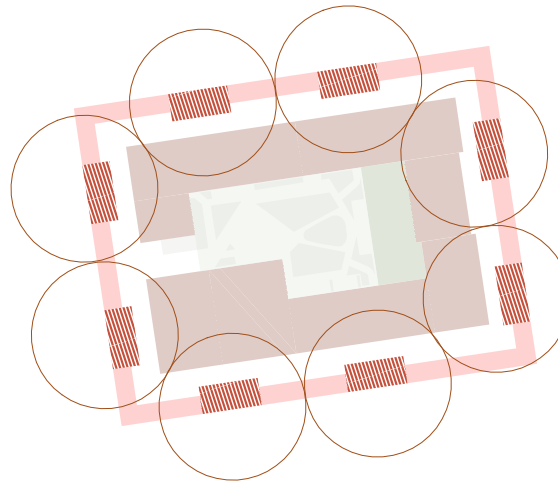
Pihan toiminnot

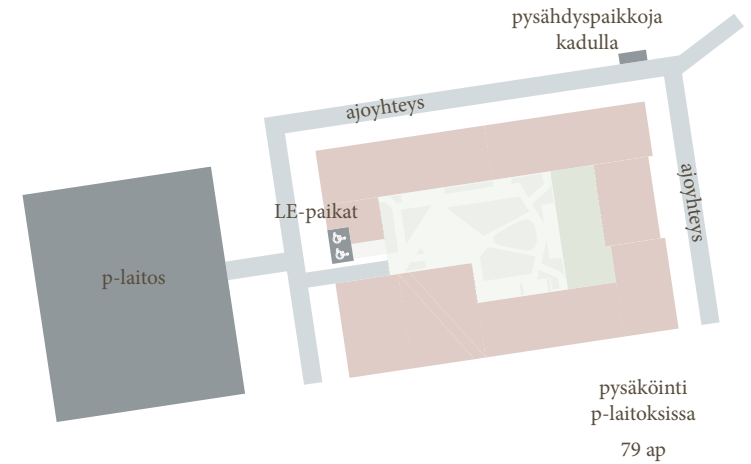
Väestönsuojan mitoitus

Pyöräpysäköinti

Pelastusajo

Huoltoajo, jätehuolto ja pysäköinti

Asuintorni

Kattopihat

Pihakansi, VSS ja pyörävarasto

Puustoinen sisäpiha

Kasvikatto

Korttelikohtainen kierrätyspiste

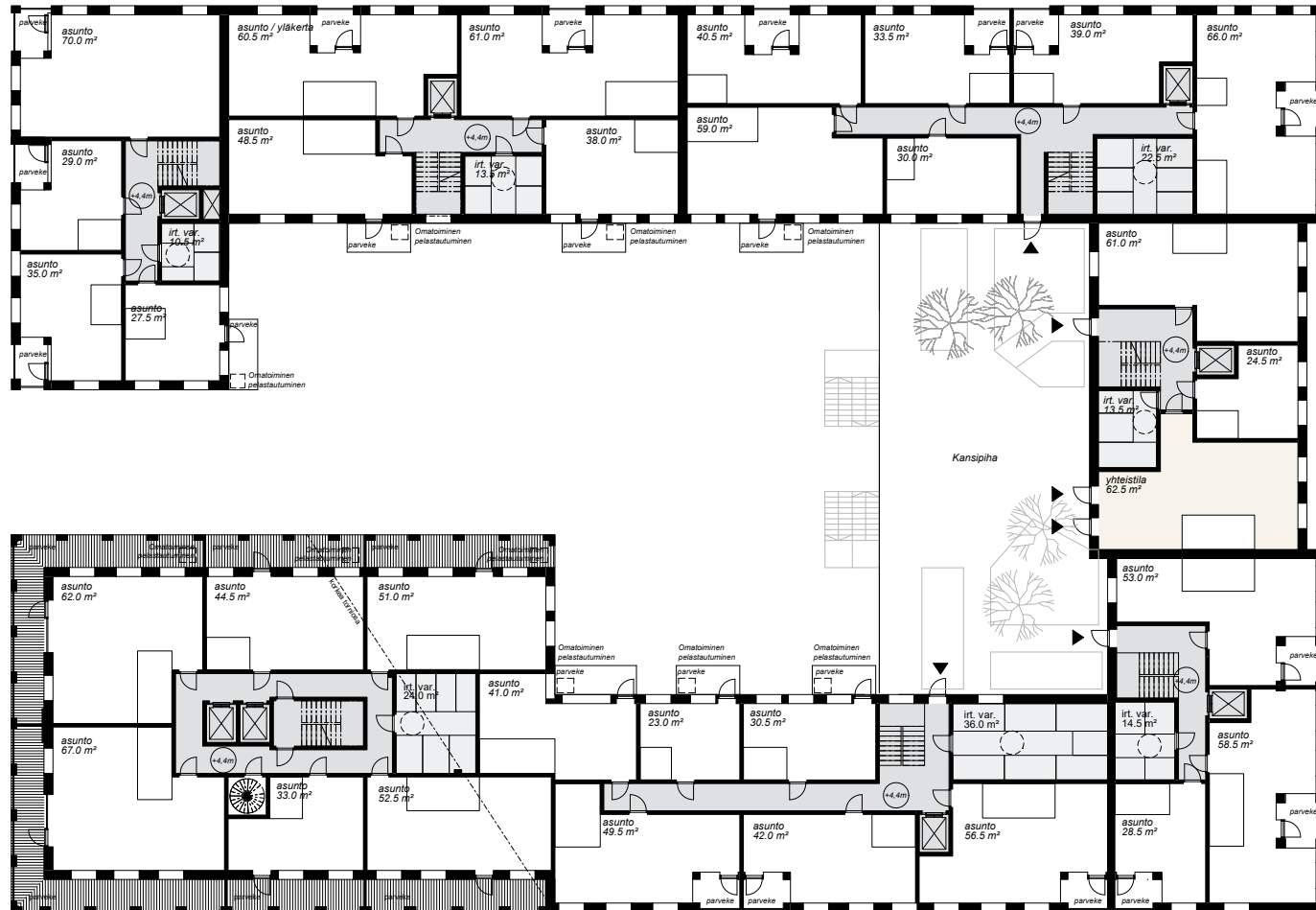
Pelastus- ja huoltoajo & LE-paikat

Porttikongi

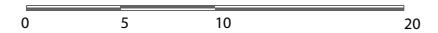
Pysähdyspaikkoja kadulla

Asumisen maantasoterassit

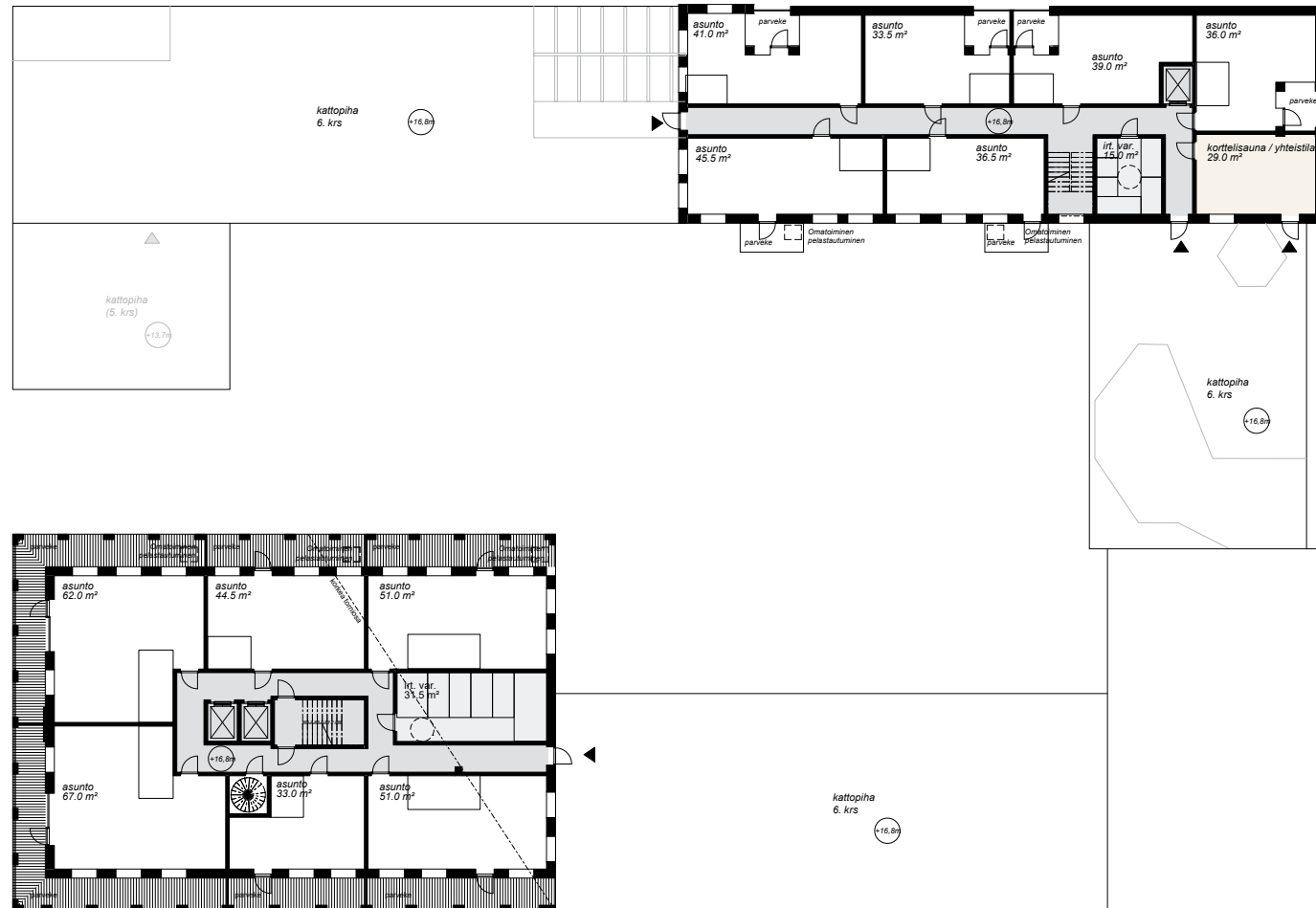
Pohjakaaviot

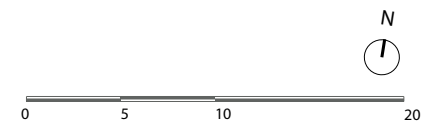
2.- 4. kerrokset 1:400

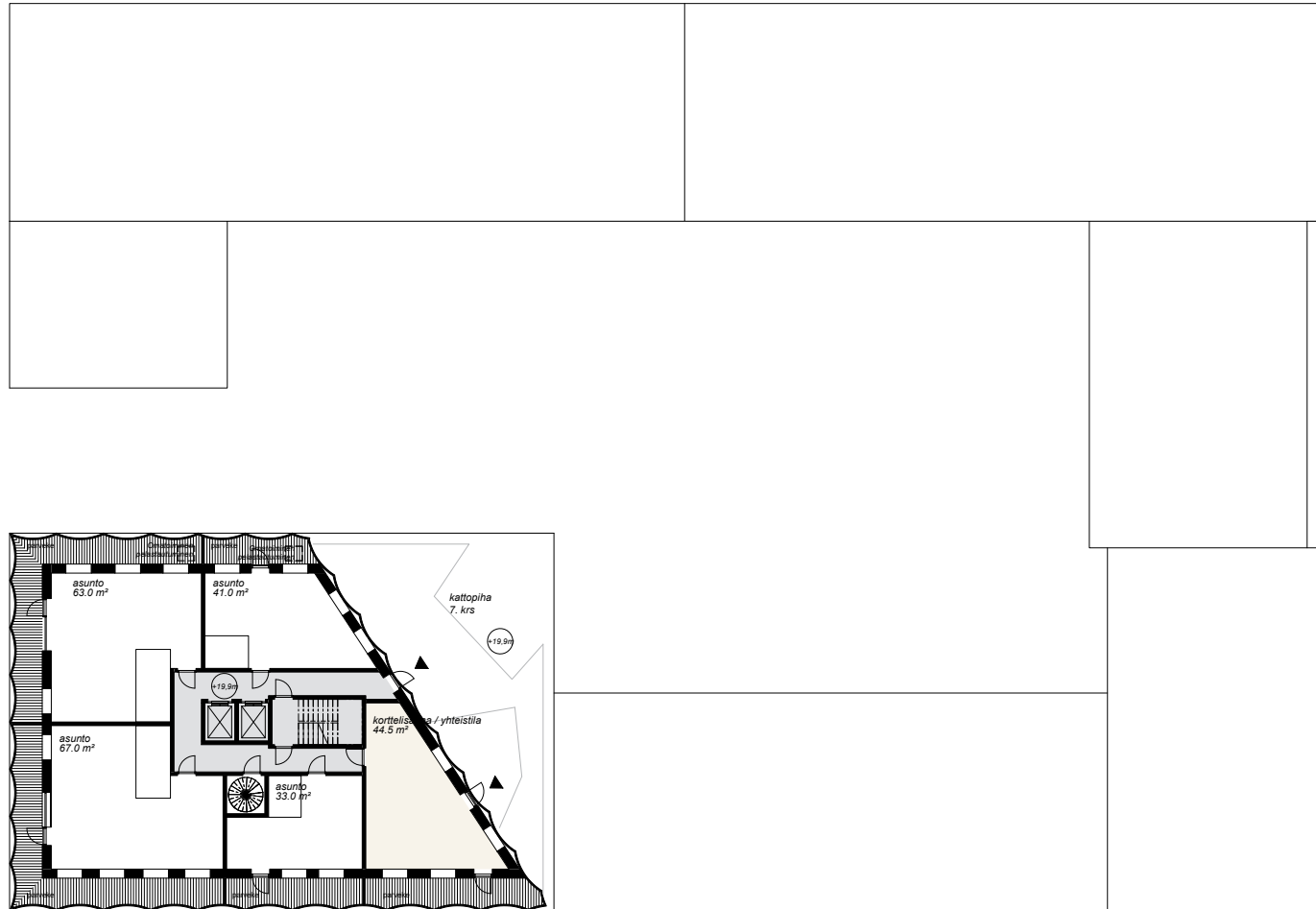
Pohjakaaviot

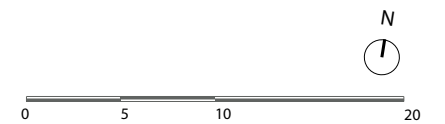
6. kerros 1:400

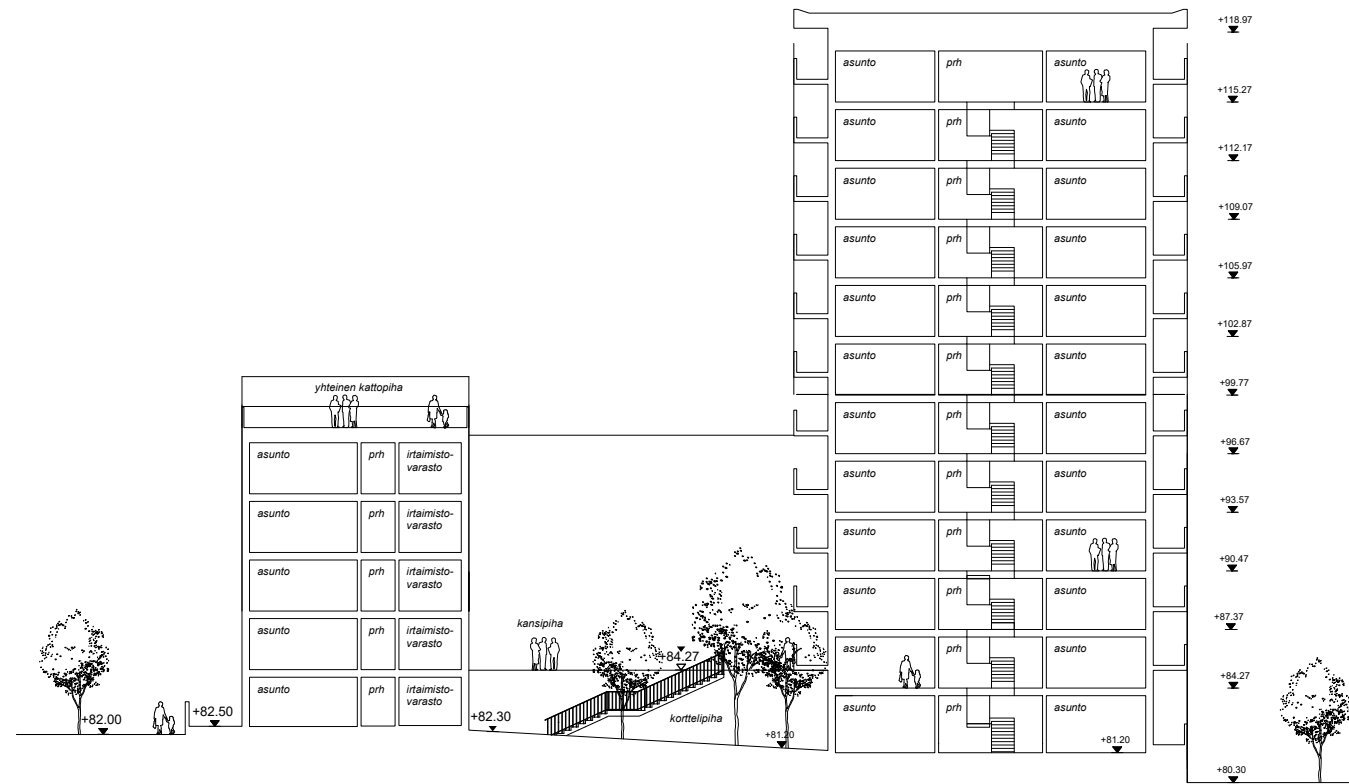
Pohjakaaviot

7. kerros 1:400

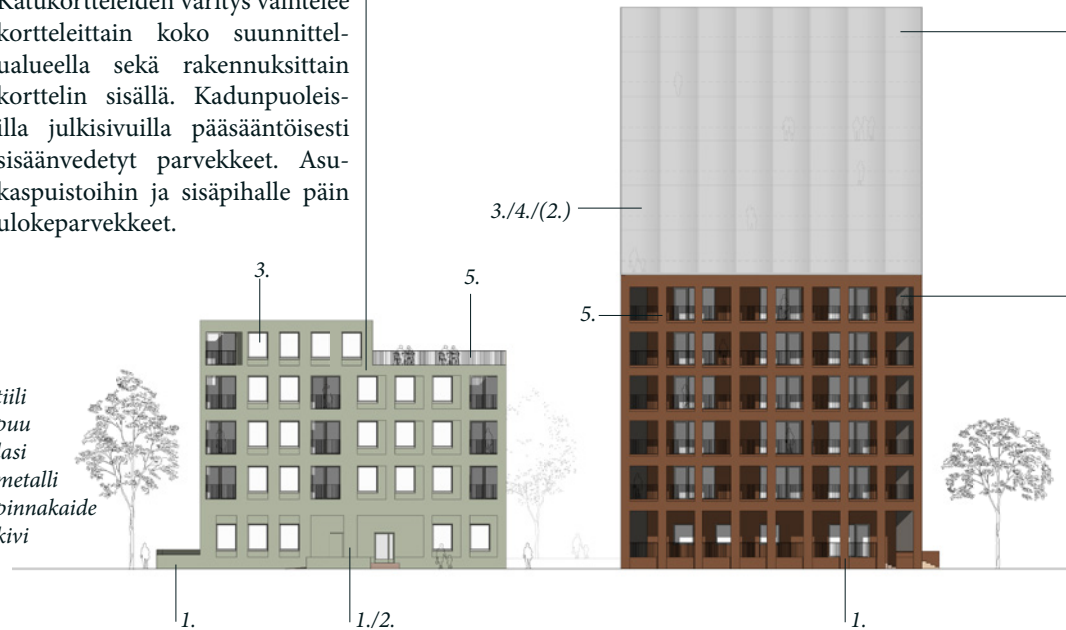
Leikkaus ja julkisivuote

Leikkaus A-A

Katukortteleiden väritys vaihtelee kortteleittain koko suunnittelualueella sekä rakennuksittain korttelin sisällä. Kadunpuoleisilla julkisivuilla pääsääntöisesti sisäänvedetyt parvekkeet. Asukaspuistoihin ja sisäpihalle päin ulokeparvekkeet.

1. tiili
2. puu
3. lasi
4. metalli
5. pinnakaide
6. kivi

Tornin yläosan yleisilme vaalea; julkisivumateriaalina lasi, metalli ja puu. Julkisivupinnan takana sisäänvedetyt parvekkeet. Parvekkeiden kaiteet, lasitukset, ikkunat ja julkisivumateriaalit muodostavat ehyen ja harmonisen kokonaisuuden.

Tornin alaosan yleisilme tummempi kuin yläosa; julkisivumateriaalina tiili ja puu. Tornin jalustan kadun puoleisilla julkisivuilla parvekkeet sisäänvedettyinä. Mahdollinen parvekkeiden lasitus hieman sisennettynä kaiteen takana lasisen yleisilmeen välttämiseksi.

Julkisivuote

Pinta-alalaskelmat

Bruttoala	14 675 brm ²	
Kerrosala	13 435 kem ²	(92 % bruttoalasta)
Huoneistoala	8 990 hum ²	(61 % bruttoalasta)
Korttelitehokkuus e(k)	3,16	
Pyöräpaikat*	332 pp	(vaade 335 pp)
Taakkapyörät	14 pp	
Autopaikat**	79 / 89 ap	
VSS	297 m ²	(vaade 269 m ² /2% kerrosalasta)
Yhteistilat	270 m ²	(vaade 269 m ² /2% kerrosalasta)
Jätehuone / tekniikkakeskus	107 m ²	
Polkupyörävaraston tilantarve	n. 300 m ²	
Häkkivaraston tilantarve***	394 m ²	
Piha-alueen koko	2818 m ²	(vaade 1344 m ² /10% kerrosalasta)
josta sisäpihaa	1084 m ²	
kattopihat	1134 m ²	
etuterassit/vihervyöhyke	600 m ²	
Tontin koko	4256 m ²	
Asukasmäärä****	336 / 299 as	

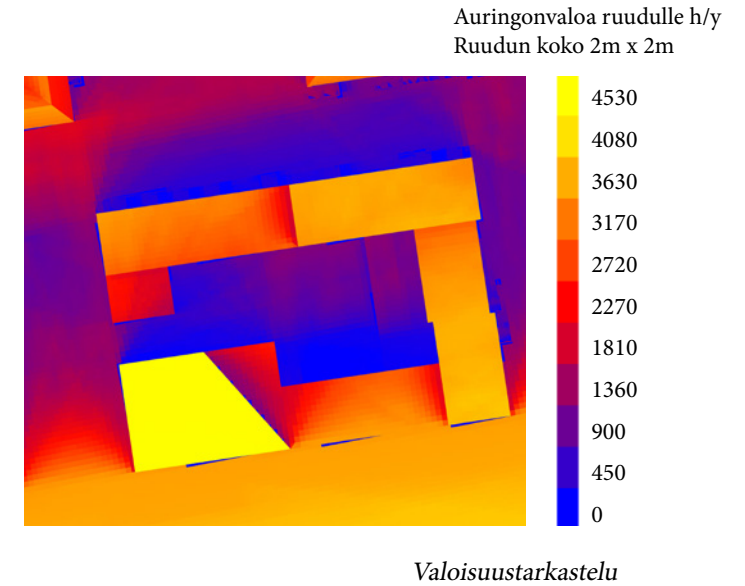
* 1 pp/40 k-m²

** 1 ap/150 k-m² / 1 ap/170 k-m²

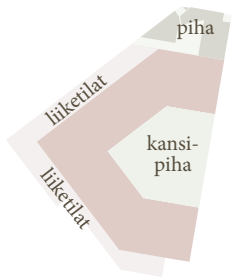
*** häkkivaraston tilantarve pienet asunnot 2 m²/ suuret asunnot 3 m²

**** 1 as/40 k-m² / 1 as/45 k-m²

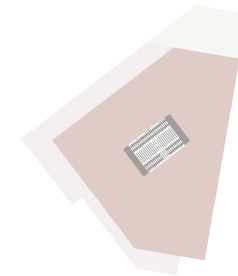
Valoisuustarkastelu

2.3 Keskuskortteli

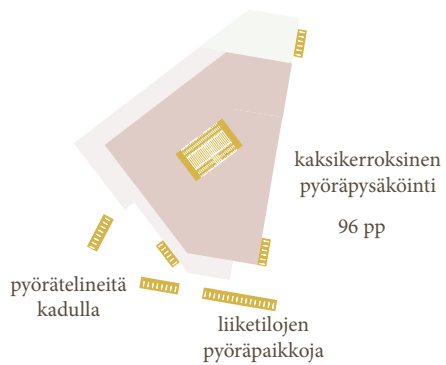

Pihan toiminnot

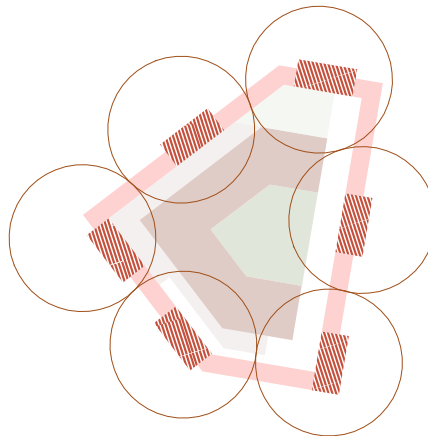

VSS pinta-ala 64 m²
(väh. 2 % asumisen
kerrosalasta)

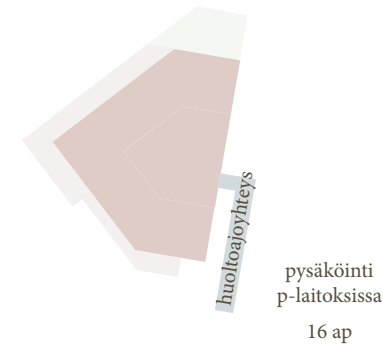
Väestönsuojan mitoitus

Pyöräpysäköinti

Pelastusajo

Huoltoajo, jätehuolto ja pysäköinti

Ullakkoasunnot

Huolto ja sisäänkäynnit

Kansipiha

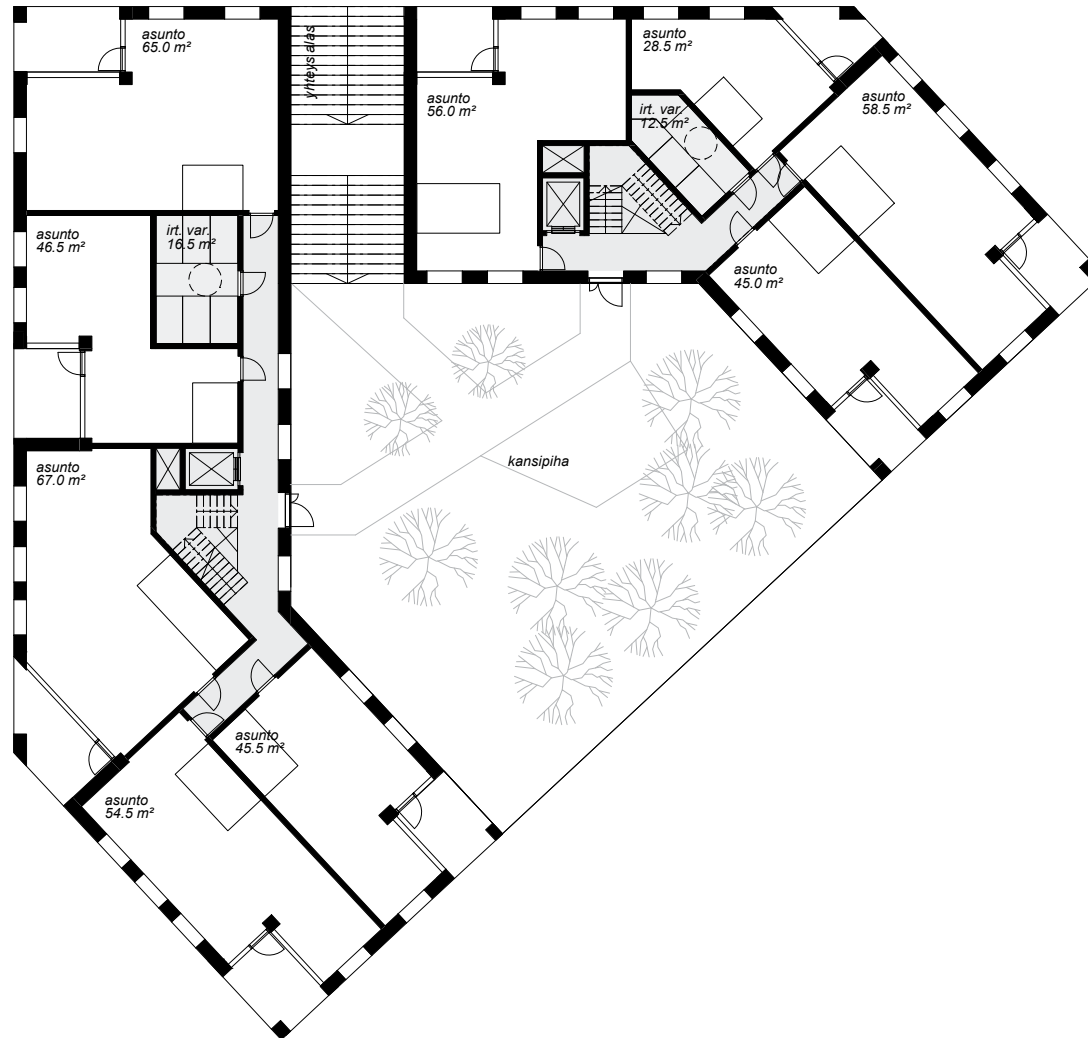
Porrasyhteys rantaan

Liiketilat ja terassit aukion suuntaan

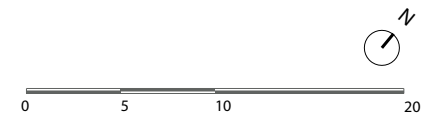
Asukkaiden piha-alue

Rantareitti

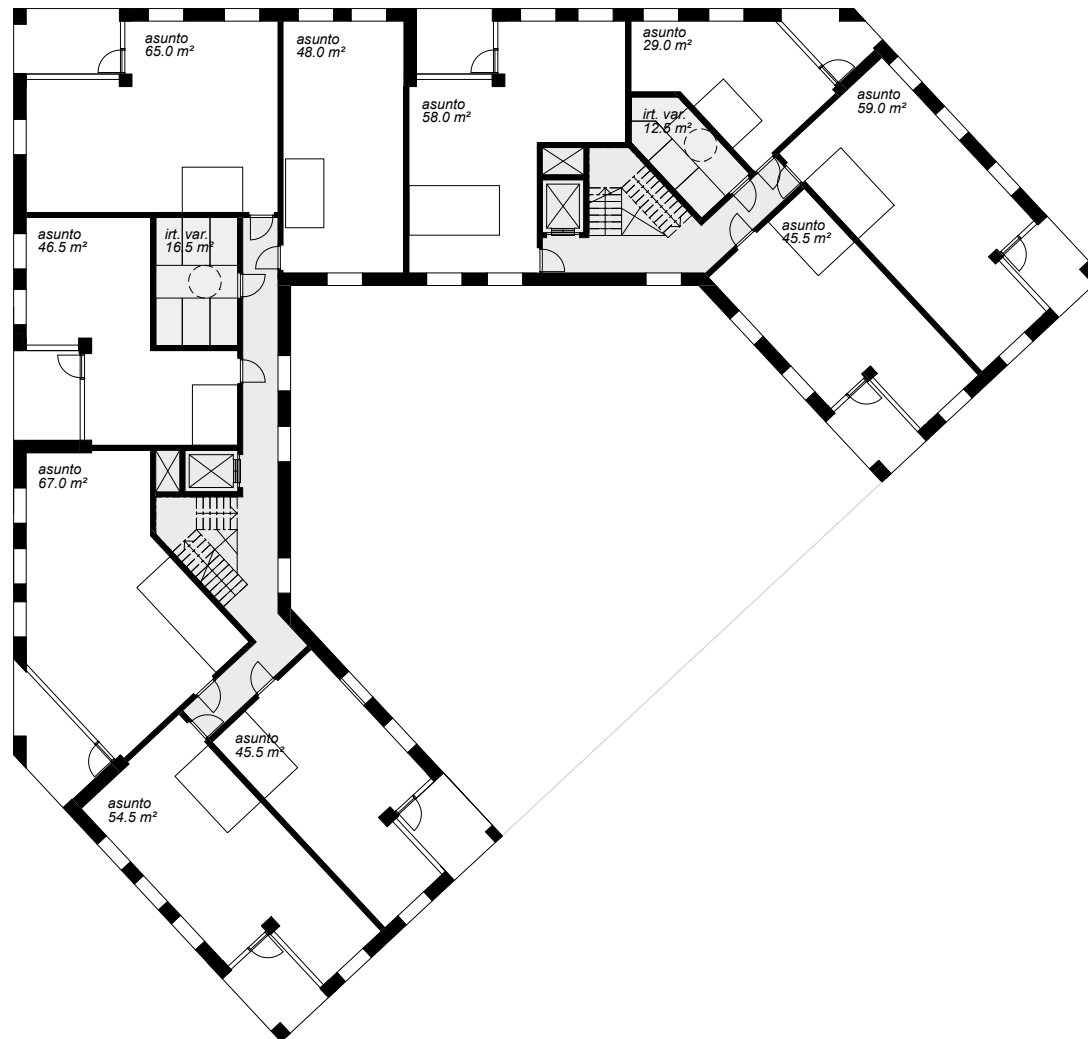
Pohjakaaviot

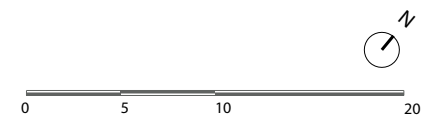
2. kerros 1:300

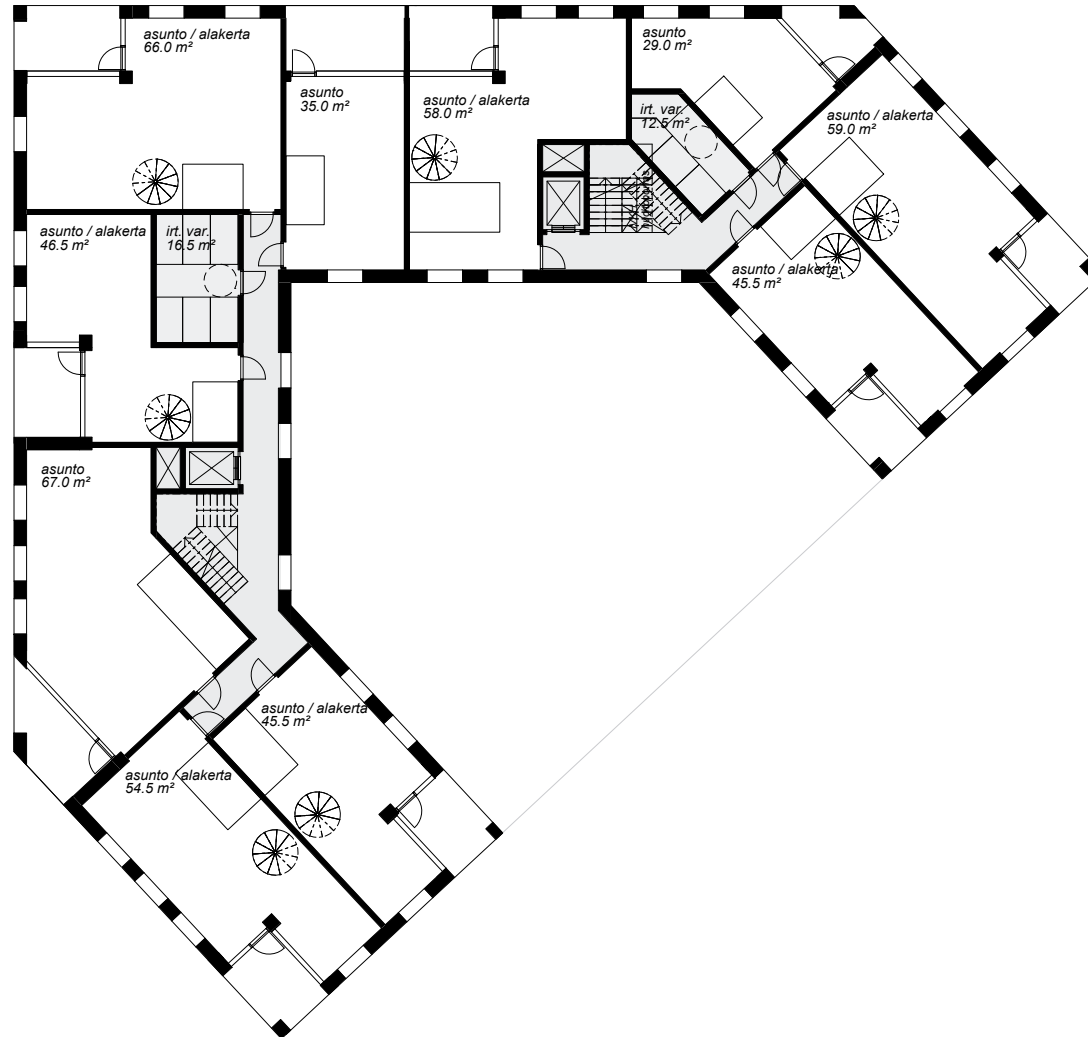
Pohjakaaviot

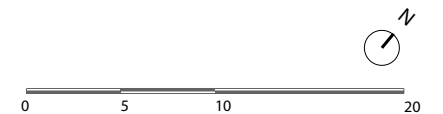
3. kerros 1:300

Pohjakaaviot

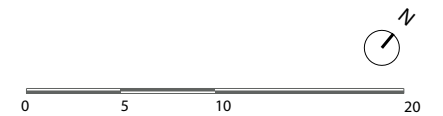
4. kerros 1:300

Pohjakaaviot

5. kerros 1:300

Pinta-alalaskelmat

Bruttoala	3 920 brm ²	
Kerrosala	3 260 k-m ²	(90 % bruttoalasta)
josta liiketilaa	401 k-m ²	
Huoneistoala	2 265 hum ²	(64 % bruttoalasta)
Korttelitehokkuus e(k)	1,71	
Pyöräpaikat*	100 pp	(vaade 85 pp)
Taakkapyörät	3 pp	
Autopaikat**	16 / 18 ap	
VSS	110 m ²	(vaade 59 m ² / 2% kerrosalasta)
Yhteistilat	57 m ²	(vaade 59 m ² / 2% kerrosalasta)
Jätehuone / tekniikkakeskus	23 m ²	
Polkupyörävaraston tilantarve	n. 100 m ²	
Häkkivaraston tilantarve***	n. 64 m ²	
Piha-alueen koko	495 m ²	(vaade 272 m ² / 10% asumisen kerrosalasta)
josta maanvaraista pihaa	155 m ²	
kansipihaa	341 m ²	
Tontin koko	1974 m ²	
Asukasmäärä****	68 / 60 as	

* 1 pp/40 k-m²

** 1 ap/150 k-m² / 1 ap/170 k-m²

*** häkkivaraston tilantarve pienet asunnot 2 m² / suuret asunnot 3 m²

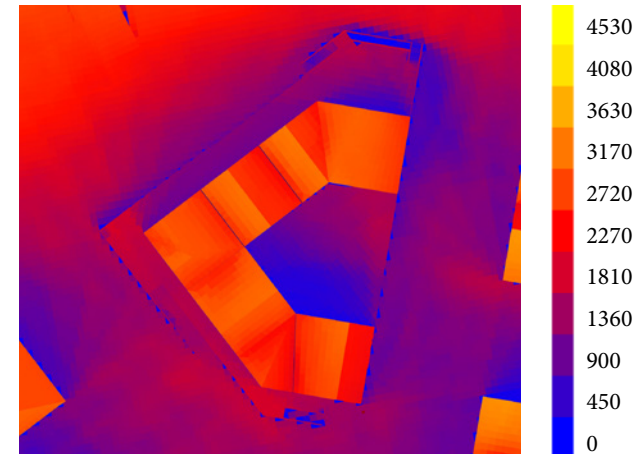
**** 1 as/40 k-m² / 1 as/45 k-m²

Toiminnot avautuvat kohti puistoa, aukiota ja satamaa.

Maantasokerrokseen sijoittuu puistoon, virkistykseen ja mahdollisesti satamaan liittyviä toimintoja.

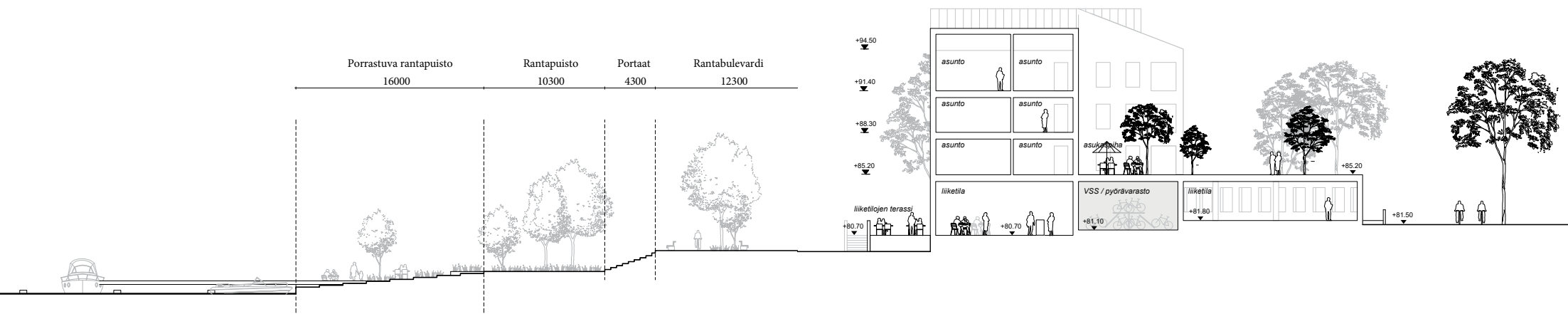
Valoisuustarkastelu

Auringonvalo ruudulle h/y
Ruudun koko 2m x 2m

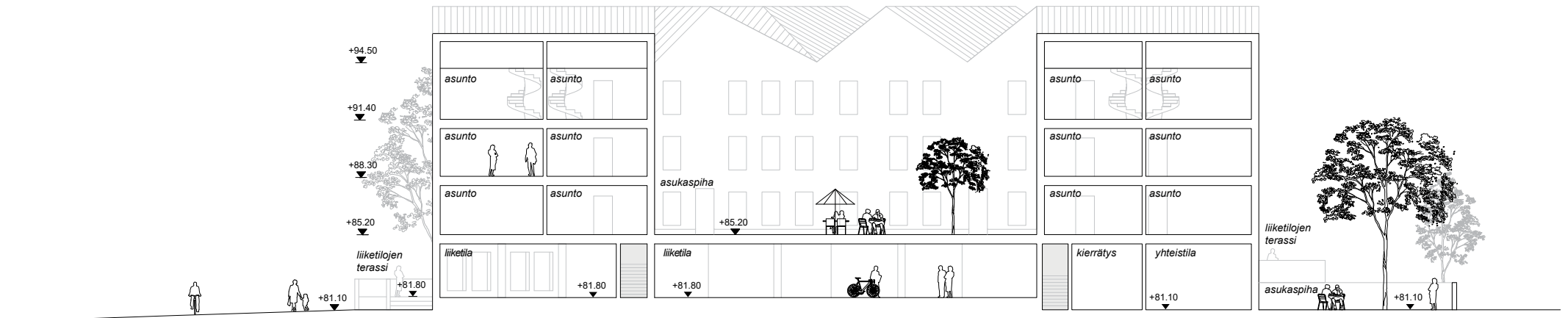

Valoisuustarkastelu

Leikkaukset

Leikkaus A-A

Leikkaus B-B

3. Vaihtoehtoiset tarkastelut

Tähän osioon on koottu yleissuunnitteluprosessin aikaisia vaihtoehtotarkasteluita. Suunnitelmia on yleissuunnitelman ehdotusvaiheessa päivitetty suunnittelun reunaehtojen tarkentuessa suunnittelun aikaisen vaikutusten arvioinnin seurauksena sekä asemakaavaluonnoksen nähtävilläoloaikana saatujen palautteiden perusteella. Vaihtoehtotarkastelut sijoittuvat ajallisesti kilpailuehdotuksen jatkokehittämisvaiheesta aina yleissuunnitelman ehdotusvaiheeseen jälkimmäiseen painottuen.

Asemakaavan ehdotusvaiheenkaan aikana päivitettyt suunnitelmat eivät ole lopullisia, vaan ne tulevat vielä tarkentumaan toteutusvaiheessa. Toteutusvaiheen rakennus- ja muuta suunnittelua ohjaavat asemakaava ja sen rakennustapaohjeet.

3.1 Korkea rakentaminen

Asemakaavaaluonnosvaiheen suunnitelma, syksy 2022.

Korkean rakentaminen on sijoitettu Hatanpään valtatievarteen ja rakentamisen painopiste on kaupunkikuvallisista ja toiminnallisista syistä pääpysäkin ympäristössä. Suunnittelun aikana on tutkittu vaihtoehtoinen ratkaisu, jossa korkean rakentamisen painopiste on jaettu alueen kahdelle pysäkille.

Vaihtoehtoisessa versiossa molempien alueen raitiotiepysäkkien ympäristön korkeaa rakentamista on korostettu ja näin pysäkkien ympäristön kaupunkirakenteellista merkitystä on alleviivattu.

Tutkitun vaihtoehtotarkastelun eroavaisuudet:

- Pohjoisen raitiotiepysäkin ympäristön korkeaa rakentamista nostettu vastaamaan keskeisen raitiotiepysäkin korkean rakentamisen korkeuksia
- Korkeuksia nostettu kauttaaltaan pysäkin ympäristössä keskimäärin + 4. krs. Kerrosneliömetrien lisäys noin 9230 k-m².

Viinikanlahden korkea rakentaminen kytkeytyy yleiskaavoissa osoitettuun keskustan korkean rakentamisen vyöhykkeeseen.

Korkean rakentamisen keskittäminen pääraitiotiepysäkille Eteläpuistosta katsottuna

VE2 Korkean rakentamisen keskittäminen molemmille raitiotiepysäkeille Eteläpuistosta katsottuna

Korkean rakentamisen keskittäminen pääraitiotiepysäkille Pyhäjärveltä katsottuna

VE2 Korkean rakentamisen keskittäminen molemmille raitiotiepysäkeille Pyhäjärveltä katsottuna

3.2 Valvomorakennus

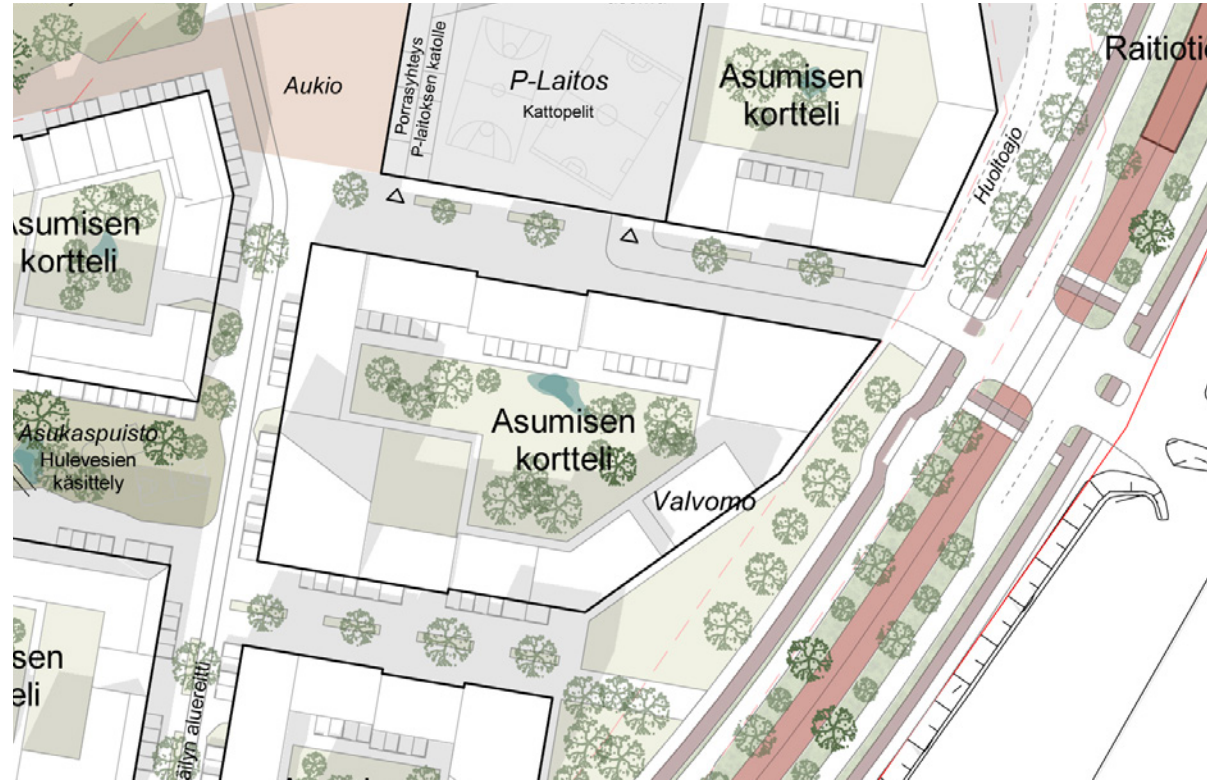
Jatkokehitysvaiheen suunnitelma, syksy 2021.

Kilpailun jälkeen 2020-2021 on tutkittu tilanne, jossa olemassa olevan nykyisen jätevedenpuhdistamoalueen valvomorakennus säilytetään ja integroidaan osaksi kaupunkirakennetta. Valvomorakennuksen mahdollinen säilyttäminen nostettiin esiin asemakaavaa varten tehdyssä Rakennetun ympäristön selvityksessä (2019).

Tutkitun vaihtoehtotarkastelun eroavaisuudet:

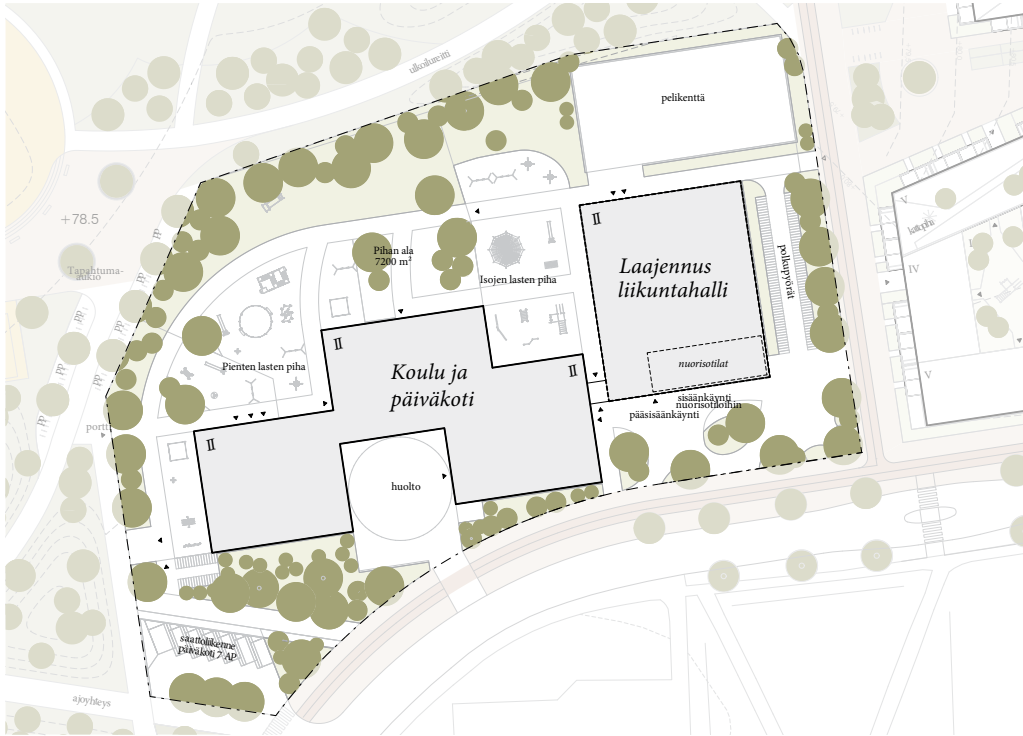
- Pohjoispään pysäköintilaitos on siirretty jätevedenpumppaamon eteläpuolelle pumppaamon suojavyöhykkeelle ja integroitu osaksi pohjoisinta korttelia.
- Pysäköintilaitoksen kaupunkikuvallisesti massiivista kokonaisuutta on kevennetty porrastuvalla julkisivulla. Julkisivuun on integroitu julkinen yhteys laitoksen katolle, jonne on sijoitettu liikuntapaikka.
- Pumppaamon eteläpuolella sijaitseva lähileikki-alue on siirretty vaihtoehdossa 2 Viinikanojan läheisyyteen rantapuistoalueelle.
- Jätevedenpumppaamon huoltoajo kiertää vaihtoehdossa 2 pohjoisimman korttelin pohjoispuolelta pumppaamolle.

Valvomon säilyttämisen todettiin lisäävän merkittävästi kaupunkirakenteen toiminnallisia haasteita sekä heikentävän suunnitelman kaupunkikuvallisia ratkaisuja.

3.3 Koulu, päiväkoti ja liikuntahalli

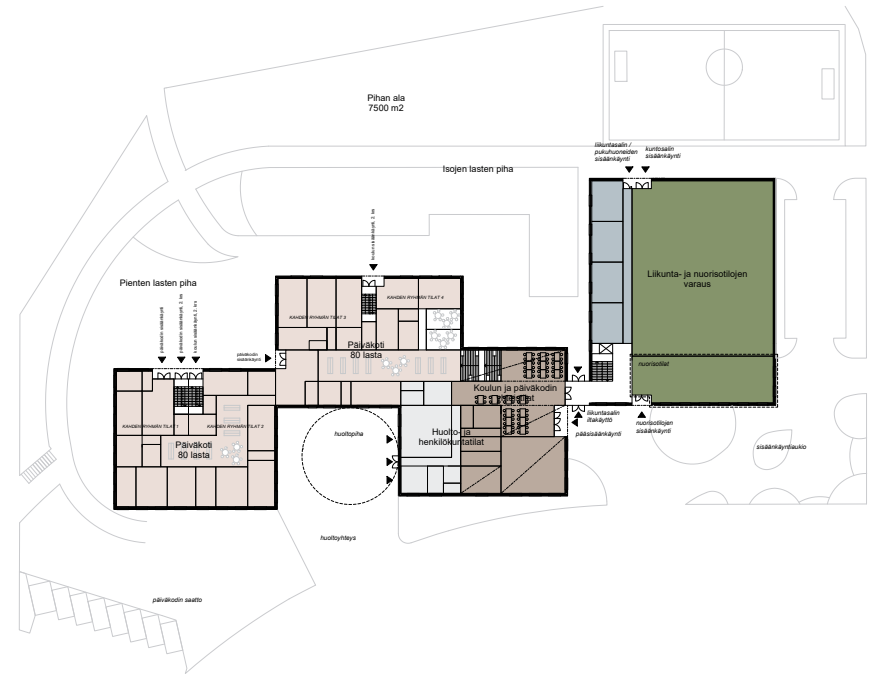
Asemakaavaaluonnosvaiheen suunnitelma, syksy 2022.

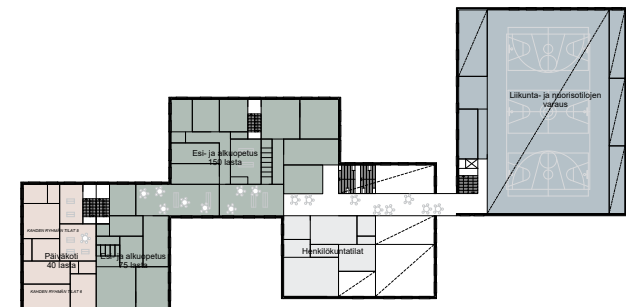
Asemapiirros

Suunnitelman rakennusmassoittelua kehitettiin asemakaavaaluonnoksesta 2022 saadun palautteen pohjalta. Asemakaavaehdotuksessa 2023 rakennusmassoittelu on pohjois-eteläsuuntainen.

Pohjapiirros 1. krs

Pohjapiirros 2. krs

3.4 Soutu- ja melontakeskus

Asemakaavaaluonnosvaiheen suunnitelma, syksy 2022.

Asemakaavaehdotusta 2023 varten suunnitelmaa kehitettiin erillisen satamia koskevan osasuunnitelman perusteella.

Soutu- ja melontakeskuksen laajuus kilpailuvaiheessa 2000 m².
Kokoa kasvatettu 3100 m² laajuuteen, joista 400 m² päärakennuksen laajennusosassa.

Kalustovaja

- Kalustotilaa
- Varastoja
- Kaluston huolto
- Treenitilaa
- Monitoimitilaa
- WC ja pesu

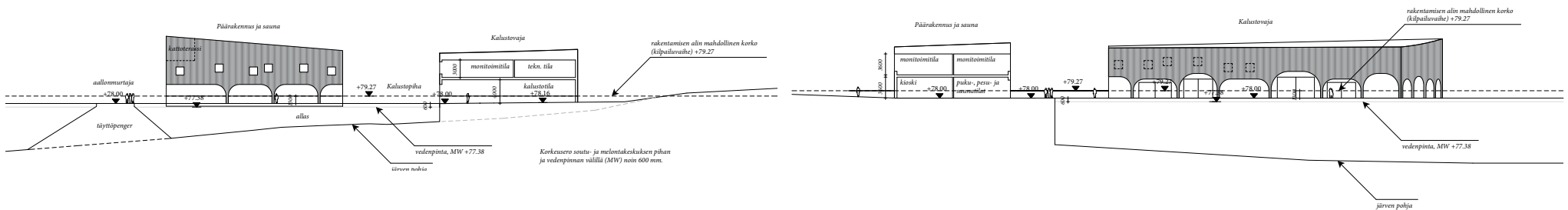
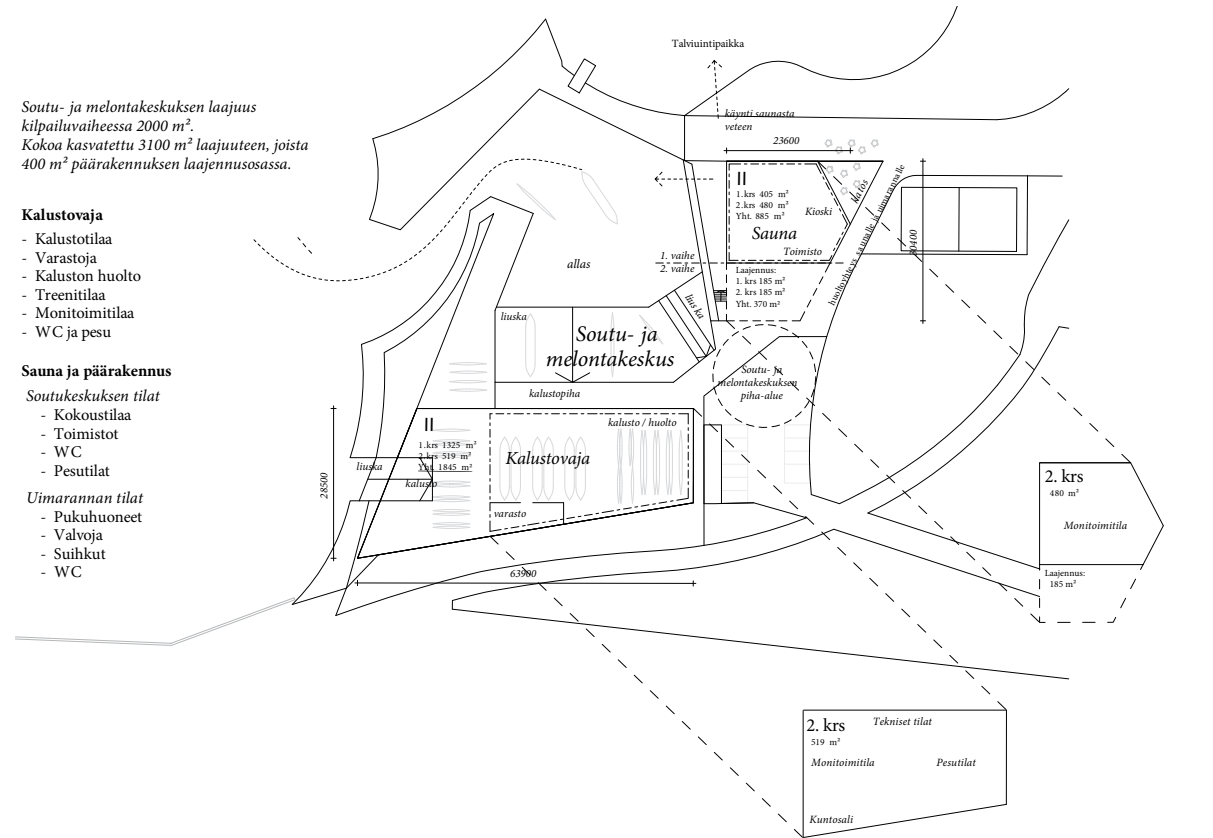
Sauna ja päärakennus

Soutukeskuksen tilat

- Kokoustilaa
- Toimistot
- WC
- Pesutilat

Uimarannan tilat

- Pukuhuoneet
- Valvoja
- Suihkut
- WC

3.5 Puurakentaminen

Asemakaavaluonnosvaiheen suunnitelma, syksy 2022.

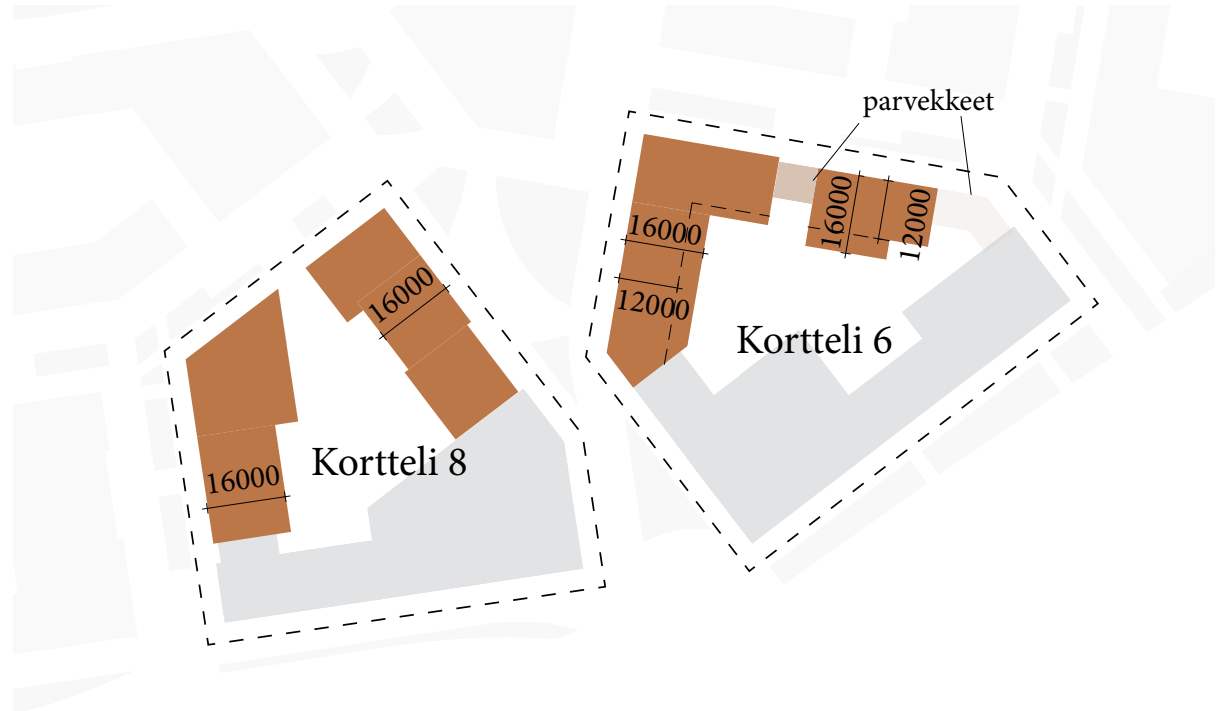
Puurakentamiselle on tarkasteltu yleissuunnitelma-
vaiheessa parhaiten suuremmille runkosyvyyksille
soveltuvia kortteleita, ja alueen keskeistä kevyen
liikenteen sisääntulokatua reunustavat suurimmat
korttelit 6 ja 8 valikoituivat sopivimmiksi. Puuraken-
teiset korttelit voidaan toteuttaa muun korttelira-
kenteen tavoin osana umpikortteleina tai toisistaan
eroteltuina lamelleina. Kummassakin vaihtoehdos-
sa puurakenteisten korttelin osien runkosyvyydek-
si on syytä varata 14 - 16 metriä. Puurakenteisten
kortteleiden tornitalot verhoillaan julkisivuiltaan
vaaleiksi muiden tornien tapaan. Asemakaavaluon-
noksen suunnitteluvaiheessa puurakentaminen si-
joitettiin kuitenkin rantakortteleihin.

Puurakentamisen sijoittuminen korttelissa

Kortteleista 6 ja 8 voidaan varata puurakentamisel-
le niiden rannan puoleiset osuudet, sillä Hatanpään
valtatie puolella lamellien runkosyvyyksiä rajoit-
tavat melurasitteiden myötä asuntojen läpi talon-
vaatimukset. Mikäli puurakentaminen toteutuu
toisistaan erillisinä rakennuksina, suljetaan kortteli
umpinaiseksi rakennusten välisillä parvelevyöhyk-
keillä.

Muut puurakennukset

Sataman ja soutukeskuksen toimintoja palvelevat
rantarakennukset asettuvat julkisivuiltaan osaksi
kosken rannan tiiliarkkitehtuurin sarjaa, mutta ne
voidaan toteuttaa puurakenteisina. Historiallisesta
tiilirakentamisesta voidaan rantarakennuksissa
tehdä uudelleentulkintoja esimerkiksi julkisivun ja
katon yksiaineisella käsittelyllä. Myös koulu ja päi-
väkoti sekä sataman kahvilarakennus tehdään puu-
rakenteisina.

3.6 Aurinkokeräimet

Asemaehdotusvaiheen suunnitelma, syksy 2023.

Asuinkortteleiden, koulun ja liikuntahallin tasakattopinnoille sekä asuinkortteleiden eteläpuoleisille julkisivuille ja porraskattopinnoille voidaan sijoittaa aurinkokeräimiä, joilla voidaan edistää korttelikohtaista paikallista energiantuotantoa. Volyymiltaan suurimman potentiaalin aurinkoenergiantuotantolle tarjoavat pysäköintilaitosten kattopinnat, joita varataan osittain kuitenkin myös oleskelu- ja liikuntatoiminnoille. Niiden tarkempi käyttö ja käyttötarkoitukset ratkeavat vasta toteutussuunnitelussa. Mahdollisia ovat esimerkiksi aurinkokeräimien ja kasvikkattojen yhdistelmät.

Aurinkokeräimien mahdollisia sijainteja

- Aurinkokeräimiä eteläjulkisivuilla
- Aurinkokeräimiä tasakatoilla ja porraskattojen eteläsivuilla

3.7 Rannan pienrakennukset

Asemakaavaehdotusvaiheen suunnitelma, syksy 2023.

Ranta-alueella varaudutaan väliaikaisiin rantatoimijoihin, kuten kioskeihin, kahviloihin, välinevuokraamoihin sekä kesäkauden tapahtumiin. Myös liikkuvat toimijat, kuten pyöräkärret ja ruokarekat saa väliaikaisesti pysäköidä tälle alueelle. Tällaisia pienimuotoisia rantatoimijoita varten osoitetaan alueet satama-alueelta, uimarannan läheisyydestä, keskusaukion rannan alueelta ja Viinikanojan pohjoispuolelta.

Kooltaan rakennukset saavat olla merikontin luokkaa yhdessä kerroksessa. Merikontteja sekä muita rakennusmuotoja käytettäessä edellytetään siistiä yleisilmettä ja julkisivuverhoilua. Kevyiden ja mahdollisesti vaihtuvien pienrakennusten alueilla varataan muuntojoustava mahdollisuus liittyä yhdyskuntatekniikkaan. Asiaa tarkennetaan toteutus suunnittelun vaiheessa.

Ohjeet väliaikaisille rakenteille ja kojuille:

- Ei symmetrisiä harjakattoja (vrt Keskustorin joulutori)
- Tasakattoista ilmettä vältetään esim jatkamalla julkisivuverhousta ja muotoilemalla tätä osaa
- Puurimaverhoilu, pysty
- Yhtenäinen puuverhoiluun ja kojun ilmeeseen liittyvä katososa
- Seinäkkeillä voi muodostaa tilaa kojun ympärille
- Yksi seinistä toteutetaan viherseinänä (kasviseinä, seinä jossa köynnöskasveja yms.)

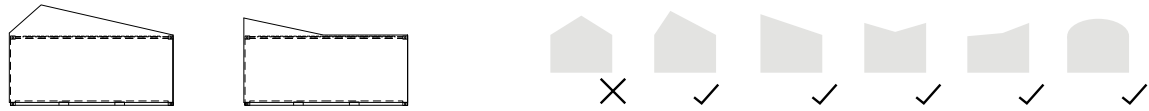
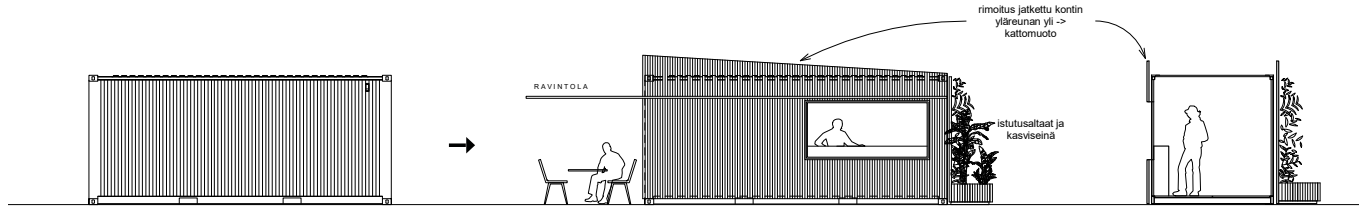
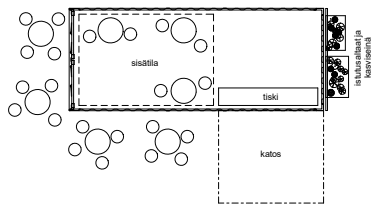
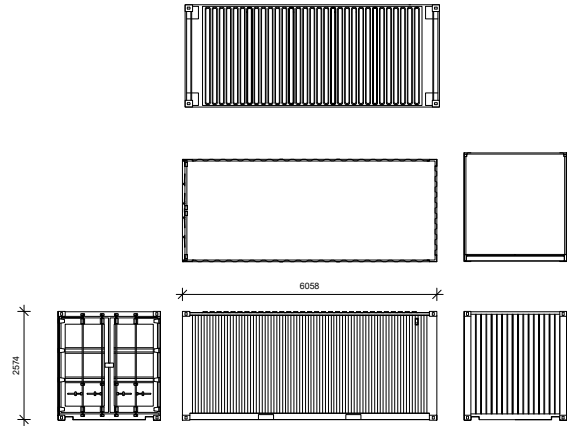
Pienrakennusten mahdollisia sijainteja

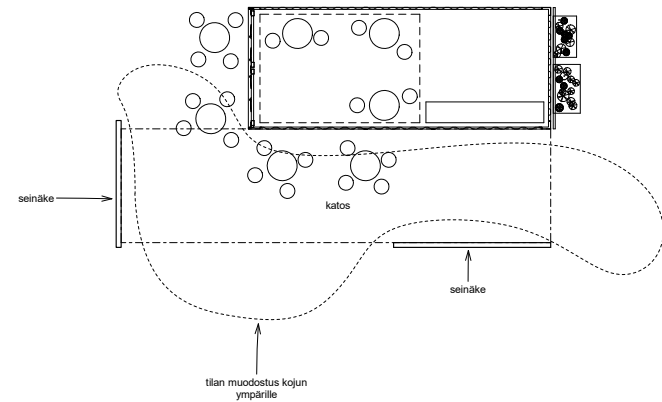
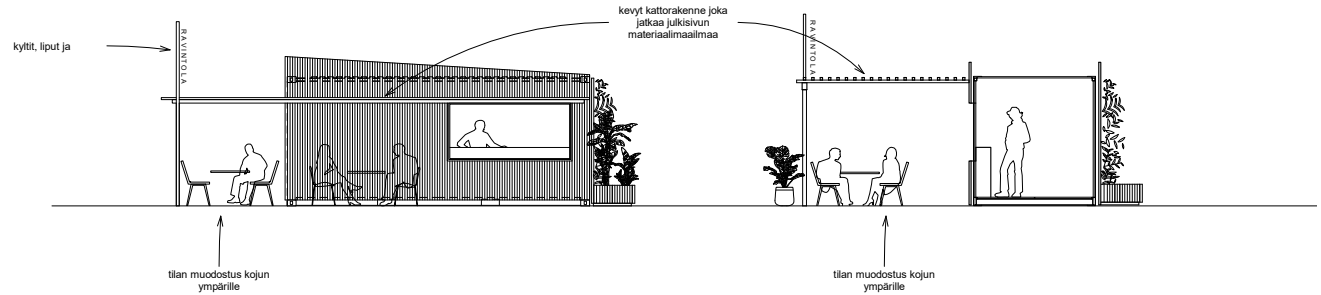
1. Uimarannan viereinen aukiotila
2. Sillan ja sataman ympäristö
3. Leikkipaikan edusta
4. Melumuurin yhteyteen

Arkkitehtoniset piirteet

Liikuteltavien konttirakenteiden käyttö ja muuntelu

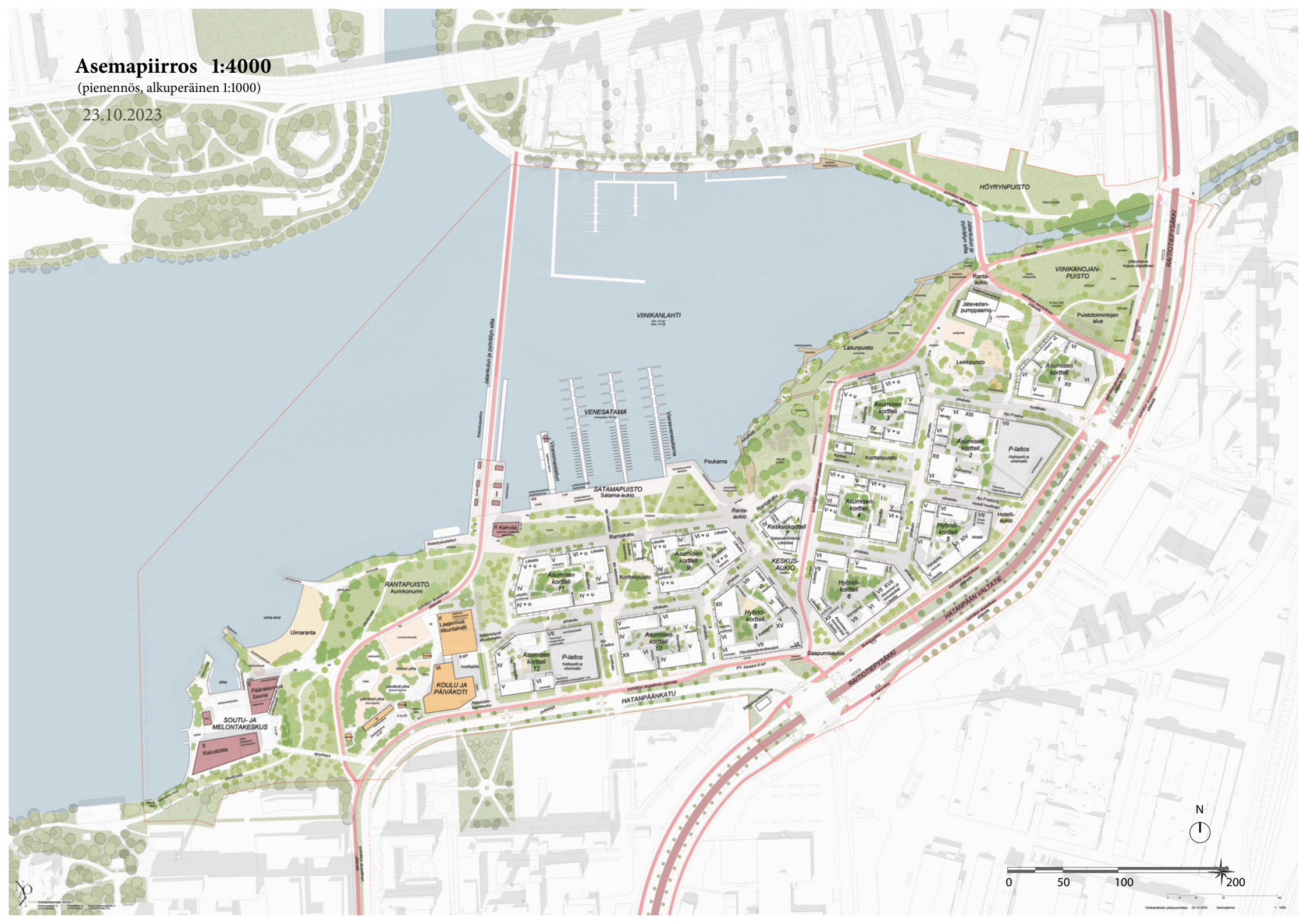
rimoitus jatkettu kontin yläreunan yli -> kattomuoto

Asemapiirros 1:4000

(pienennös, alkuperäinen 1:1000)

23.10.2023

Tampereen Viinikanlahti suunnittelusta rakentamiseen

Asemakaavan nro 8755, ehdotuksen yleissuunnitelman, osasuunnitelmien ja muiden valmisteluaineistojen liite.
Tampereen kaupunki 23.10.2023

Viinikanlahden asemakaavaehdotus, yleissuunnitelma, siihen liittyvät erikoisalojen osasuunnitelmat, selvitykset ja muu asemakaavan valmisteluaineisto asetetaan nähtäville vuoden 2023 lopulla. Yleissuunnitelman pohjana on vuosina 2019–2020 järjestetyn, kaupunki- ja maisema-arkkitehtuuria koskeneen, kaksivaiheisen kansainvälisen ideakilpailun voittanut kilpailuehdotus ”Lakes and Roses” (arkkitehtitoimisto NOAN). Monialaisen yleissuunnittelun aikana 2020–2023 kokonaissuunnitelmaa on kehitetty eteenpäin. Työssä ovat olleet pohjana kilpailun tuomariston antamat suositukset, Tampereen kaupunginhallituksen kilpailun jälkeen antamat linjaukset, sekä lukuisat kilpailun ratkeamisen jälkeen tehdyt selvitykset, erikoisalojen osasuunnitelmat sekä vaikutusten ja kaavatalouden arviointi. Yleissuunnitelmassa yhdistyvät kaupunki-, maisema-, liikenne-, infra- ja ympäristösuunnittelu kokonaisvaltaiseksi visioksi tulevasta kaupunginosasta.

Viinikanlahden alue on ympäristö- ja infrateknisesti vaativa suunnittelukohde. Alueella on esimerkiksi vanhoja sekalaisia täyttömaita, sedimenttien ja maa-alueiden pilaantuneisuutta, ympäristöstä tulevaa meluhaittaa sekä vesialueella vedenpinnan vaihtelua, virtauksia ja tuulisuutta. Tämän takia kilpailun jälkeisessä jatkokehittämisessä on kaupunki- ja maisema-arkkitehtuurin laadun lisäksi kiinnitetty aivan erityistä huomiota rakentamisen tekniseen ja taloudelliseen toteutuskelpoisuuteen. Viinikanlahden kilpailun jälkeinen ja asemakaavaehdotusta edeltävä yleissuunnittelu 2020–2023 on ollut tiivistä yhteistyötä vaatinut moniammatillinen kaupunki- ja infrasuunnitteluprosessi. Kaupunkisuunnittelua, infrasuunnittelua sekä selvitysten ja ennakoivan vaikutusten arvioinnin tuloksia yhteensovittavan Viinikanlahden yleissuunnitelman on laatinut Tampereen kaupungin tilauksesta ja sen ohjauksessa Arkkitehtitoimisto NOAN, yhteistyössä muiden alojen konsulttien, suunnittelijoiden ja selvitysten tekijöiden kanssa.

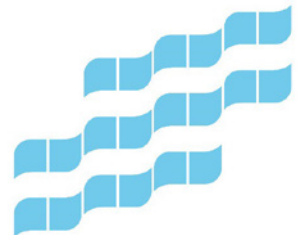
Alueen nykytila vuonna 2018

Kilpailuvoittaja ”Lakes and Roses” 2020
Arkkitehtitoimisto NOAN Oy

Yleissuunnitelma 2023
Viinikanlahti vuonna 2035

SUUNNITTELUSTA RAKENTAMISEEN
Tampereen kaupunki ja muut toimijat

Yleissuunnittelun vaiheet

2018–2019	Kaupunki- ja infrasuunnittelun lähtötiedot Ideakilpailun tavoitteet ja kilpailuohjelmat
2019–2020	Kaksivaiheinen kansainvälinen ideakilpailu Yhteistyössä SAFA JA MARK
2019–2023	Yleissuunnitelma asemakaavaluonnosta varten Erikoisalojen osasuunnitelmat, selvityksiä ja monialaista yhteensovitusta, vaikutusten ja kaavatalouden arviointia
2023 - 2024	Yleissuunnitelman ja erikoisalojen osasuunnitelmien viimeistely

Asemakaavoituksen vaiheet

2019	Asemakaava vireille ja OAS nähtävillä
2019- 2020	Selvityksiä ja vaikutusten arviointia
2020 2022	Asemakaavan valmisteluaineistoa nähtävillä Asemakaavan luonnos ja valmisteluaineistoa nähtävillä
2023	Asemakaavan ehdotus nähtävillä
2024	Asemakaava lainvoimainen (arvioitu aika)

Vesi- ja ympäristölupien vaiheet

2022 -	Vesi- ja ympäristöluvat vaiheittain vireille maa- ja vesialueilla
2024–2025	Vesiluvat täytöille ja silloille (arvioitu aika)

Rakentamisen vaiheet

2019–2025	Siirtoviemärit ja jätevedenpumppaamo, Keskuspuhdistamo Oy
2025–2026 2024 -	Jätevedenpuhdistamon purku Esirakentaminen vaiheittain: ympäristökunnostukset, vesistötäytöt, pohjarakentaminen, kadut, sillat, puistot, rannat ja muut yleiset alueet
2025–2035	Aluerakentaminen vaiheittain: tontinluovutukset, julkiset rakennukset, korttelirakentaminen noin 1/vuosi
2025–2028	Raitiotien rakentaminen Tre keskusta-Hatanpään valtatie-Pirkkala, Tampereen Raitiotie Oy (arvioitu aika, jos rakentamispäätös 2024)

YLEISSUUNNITTELUN JA SELVITYSTEN OHJAUS
Tampereen kaupunki

Suunnitteluryhmä

Minna Seppänen (kansainvälinen ideakilpailu, kaupunkisuunnittelu ja kaupunkikehittäminen)
Raija Tevaniemi (infrasuunnittelu ja rakennuttaminen)
Milla Hilli-Lukkarinen 3/2022 alkaen (asemakaavoitus ja kaupunkisuunnittelu)
Anna Hyyppä 2/2022 asti (kansainvälinen ideakilpailu, asemakaavoitus ja kaupunkisuunnittelu)
Timo Seimelä (liikenne ja kadut)
Anna Levonmaa (maisema ja viherympäristö)
Juha Kaivonen (rakentaminen ja kiinteistökehitys)
Katariina Rauhala (ympäristökunnostukset)
Heli Toukoniemi (maanomistus ja kiinteistöt)
Aila Taura (kiinteistöt ja tontit)
Petri Rantanen (kunnallistekniikka)
Rodrigo Coloma (tietomallinnus ja tiedonhallinta)
Sekä johdon edustajina:
Tero Tenhunen (kehitysohjelmat)
Elina Karppinen (asemakaavoitus)

Tampereen kaupunki muut asiantuntijat

Matti Joki / Tuomas Salovaara (satamat)
Pekka Heinonen / Juho Korkalainen (hulevedet)
Jukka Rantala (sillat)
Jaana Suittio / Heini Raasakka (kaavatalous)
Pekka Veiste (keskustan seurantajärjestelmän tarkastelut)
Pasi Kamppari (maanvuokraus)
Jarmo Viljakka (julkiset rakennukset)
Antonia Sucksdorff (ympäristö ja luonto)
Saana Karala (rakennusvalvonta)
Muita asiantuntijoita (eri aiheita, eri vaiheissa)

YLEISSUUNNITTELUN KONSULTIT

Yleissuunnitelma ja koordinaatio osasuunnitelmiin

Arkkitehtitoimisto NOAN Oy:
Teemu Paasiaho, Janne Ekman, Justiina Mäenpää, Jaakko Heikkilä

Osasuunnitelmat sekä tärkeimmät suunnitteluratkaisuihin vaikuttaneet selvitykset vastuuhenkilöineen

Kaupunkisuunnittelun yleissuunnitelma: Teemu Paasiaho, Arkkitehtitoimisto NOAN Oy
Korttelitarkastelut: Teemu Paasiaho, Arkkitehtitoimisto NOAN Oy
Liikenne- ja katusuunnittelu, Riku Jalkanen, RAMBOLL Finland Oy
Vihersuunnittelu, korttelit ja pihat: Anna-Kaisa Aalto, INARO
Maisemasuunnittelu, julkiset ulkotilat: Pia Kuusiniemi, LOCI maisema-arkkitehdit Oy
Tuulisuunnittelu: Eero Puurunen, SITOWISE Oy
Geotekninen suunnittelu: Juho Mansikkamäki, AFRY Finland Oy
Vesistö, virtaukset, aaltoilu ja sedimentit: Arto Itkonen, SITOWISE Oy
Ympäristösuunnittelu, pilaantuneisuus maa- ja vesialueilla: Jenni Haapaniemi, SITOWISE Oy
Hulevesisuunnittelu: Kimmo Hell, RAMBOLL Finland Oy
Kunnallistekniikan pääsuunnittelu: Petri Rantanen, Tampereen kaupunki
Siltatarkastelut: Harri Kallio, A-Insinöörit Civil Oy
Energiaselvitys: Santeri Siren RAMBOLL Finland Oy
Meluselvitys: Tiina Kumpula, SITOWISE Oy
Raitiotiesuunnittelu yhteensovitus: Jari Laaksonen, WSP Finland Oy
Asemakaavan vaikutusten arviointi: Sakari Grönlund, SITOWISE Oy
Satamasuunnittelu: Arto Kaituri, WSP Finland Oy
Muut suunnittelun pohjana olevat lähtötiedot ja selvitykset: luetteloitu asemakaava-aineistoissa

LISÄTIETOJA

Tampereen kaupunki

Verkkosivu

www.tampere.fi/viikanlahti

Yhteyshenkilöt

Asemakaavoitus: Milla Hilli-Lukkarinen, projektiarkkitehti,
Kaupunkikehittäminen/suunnittelu: Minna Seppänen, hankekehityspäällikkö
Infra- ja ympäristösuunnittelu: Raija Tevaniemi, rakennuttajainsinööri

